

Sprawozdanie

Dyrekcji Państwowego Gimnazjum

w Katowicach

za rok szkolny 1928/29

463
36

4A14. 1928/29

II

15,000, /

X-6915	
4114 /	<u>11</u>
/ 1928/29	

I. Skład grona nauczycielskiego w roku szkolnym 1928/29.

a) Członkowie grona nauczycielskiego.

Dyrektor:

Czernichowski Edward, uczył w kl. III b języka łacińskiego 6
wzgl. 4 godziny tygodniowo.

Nauczyciele zakładu:

Oddział polski:

1. **Batorski Marjan**, uczył historii w kl. Ia — 2 godz., IIa — 2 godz., IIIa — 1 godz., geografii w kl. Ia, Ib, Ic, IIa, IIb, IIc i IIIa po 2 godz., matematyki w kl. Ia — 4 godz., razem tygodniowo 25 godz.
2. **Betteja Tadeusz**, Dr. fil. — przydzielony w r. sz. 1928/29 do pełnienia obowiązków służbowych w Wydziale Oświecenia Publicznego w Katowicach.
3. **Bobek Władysław**, Dr. fil. urlopowany celem pełnienia obowiązków lektora języka polskiego na uniwersytecie w Bratysławie (Czechosłowacja).
4. **Botor Franciszek**, uczył jęz. niemieckiego w kl. Ia — 5 godz., IIb — 5 godz., IIc — 5 godz., IIIa — 4 godz., razem tygodniowo 19 godzin.
5. **Branny Jan**, uczył języka niemieckiego w kl. IIa — 5 godz., IIIb — 4 godz., IIIc — 4 godz., matem. w kl. In — 4 godz., II n — 4 godz., razem tygodniowo 21 godz.
6. **Ciembroniewicz Stefan**, Dr. fil., opiekun kl. IIb, uczył języka polskiego w kl. IIb — 4 godz., IVa — 3 godz., VIIa — 3 godz., VIIb — 3 godz., VIII — 4 godz., historii w kl. IIb — 2 godz., razem tygodniowo 19 godz.
7. **Dąbrowski Józef**, uczył stenografii jako nauczyciel kontraktowy w 8 godzinach tygodniowo.

8. **Dłużniewski Franciszek**, opiekun kl. IV b, zawiadowca biblioteki uczniowskiej, uczył jęz. łacińskiego w kl. IV b — 5 godz., VII b — 5 godz., języka greckiego w kl. VI b — 7 godz., jęz. łacińskiego w kl. III c — 4 godz., razem tygodniowo 21 godz.
9. **Dobaczewski Józef**, zawiadowca zbiorów historyczno-geograficznych, uczył historii w kl. I b — 2 godz., II c — 2 godz., V a — 2 godz., V b — 2 godz., V c — 2 godz., VI a — 2 godz., VI b — 2 godz., VII a — 2 godz., VII b — 2 godz., VIII — 4 godz., razem tygodniowo 22 godz.
10. **Drozdowski Jerzy**, opiekun drużyny harcerskiej, zawiadowca zbioru modeli rysunkowych, uczył jako nauczyciel kontraktowy rysunków w kl. od I a do IV b po 2 godziny, razem tygodniowo 22 godz.
11. **Drożdż Leon**, opiekun kl. V b, uczył języka łacińskiego w kl. V b — 5 godz., języka greckiego w kl. IV b — 3 godz., V b — 6 godz., razem tygodniowo 20 godz.
12. **Garycki Franciszek**, opiekun kl. VI a, uczył języka łacińskiego w kl. II c — 6 godz., VI a — 7 godz., języka greckiego VII a — 5 godz., razem tygodniowo 18 godz.
13. **Hamburger Alfred**, uczył gimnastyki w kl. I b — 3 godz., I c — 3 godz., II a — 3 godz., II b — 3 godz., II c — 3 godz., III a — 3 godz., III b — 3 godz., III c — 3 godz., VI a — 2 godz., VII b — 2 godz., VII a — 2 godz., VIII — 2 godz., razem tygodniowo 34 godz.
14. **Hilewicz Stanisław**, Dr. med., uczył higieny w kl. VII a — 1 godz., VII b — 1 godz., razem tygodniowo 2 godz.
15. **Hoppe Karol**, zawiadowca zbiorów muzycznych, uczył śpiewu w kl. I a—III c po 1 godz., w kl. I n—III n po 1 godz., śpiewu chórowego 2 godz., geografii w kl. I n, II n po 2 godz., przyrody w kl. I n — 2 godz., ćwiczeń cielesnych w kl. I n—II n — 3 godz., razem tygodniowo 23 godz.
16. **Janicki Stanisław**, opiekun kl. III b, uczył przyrody w kl. I a — 2 godz., I c — 2 godz., IV a — 2 godz., III b — 5 godz., chemii w kl. V a — 2 godz., matematyki w kl. I b — 4 godz., II b — 4 godz., razem 23 godz. tygodniowo.
17. **Ks. Josiński Robert**, uczył religii rzymsko.-katol. w kl. I a — 3 godz., I b — 3 godz., I c — 3 godz., II a — 2 godz., II b — 2 godz., II c — 2 godz., IV a — 2 godz., V a — 2 godz., VIII — 2 godz., języka hebrajskiego w kl. VII—VIII — 2 godz., razem 23 godz. tygodniowo.
18. **Kamski Kazimierz**, zawiadowca warsztatów uczniowskich, uczył robót ręcznych w kl. I a—III c po 2 godz., w kl. IV — 2 godz., w kl. V—VI — 2 godz., w kl. I n—III n po 2 godz., razem 28 godz. tygodniowo.

19. **Kłoska Tadeusz**, Dr. fil., opiekun kl. II a, zawiadowca zbiorów przyrodniczych, uczył przyrody w kl. II a — 3godz., II b — 3 godz., II c — 3 godz., IV b — 2 godz., VI a — 3 godz., VI b — 3 godz., chemji w kl. V b — 2 godz., w kl. V b — 2 godz., matematyki w kl. II a — 4 godz., razem 23 godz. tygodniowo
20. **Kossowski Czesław**, Dr. fil., opiekun kl. I a, uczył języka polskiego w kl. I a — 4 godz., I b — 4 godz., II a — 4 godz., III a — 4godz., IV b — 3 godz., razem tygodniowo 18 godz.
21. **Kozioł Kazimierz**, urlopowany celem pełnienia obowiązków kierownika gimnazjum komunalnego w Siemianowicach.
22. **Kuś Andrzej**, Dr. fil., opiekun kl. IV a, uczył języka łacińskiego w kl. IV a — 8 godz., VIII — 5 godz., języka greckiego w kl. VII b — 6 godz., razem 19 godz. tygodniowo.
23. **Ligoń Stanisław** — przydzielony do pełnienia obowiązków w Wydziale Oświecenia Publicznego.
24. **Orlicki Mikołaj**, opiekun kl. III c, uczył matematyki w kl. III c — 4 godz., IV a — 3 godz., V a — 3 godz., V c — 3 godz., VI a — 2 godz., VII a — 2 godz., VII b — 2 godz., VIII — 3 godz., razem tygodniowo 22 godz.
25. **Pięta Józef**, opiekun kl. I c, uczył języka polskiego w kl. I c — 4 godz., języka łacińskiego w kl. I c — 6 godz., V c — 5 godz., razem tygodniowo 21 godz.
26. **Pletnia Józef**, opiekun kl. V a, uczył języka greckiego w kl. V a — 5 godz., VI a — 7 godz., języka łacińskiego w kl. I c — 6 godz., razem 18 godzin tygodniowo.
27. **Pyra Andrzej**, urlopowany w r. szk. 1928/29.
28. **Ranoszek Rudolf**, Dr. fil., opiekun kl. VIII, zawiadowca biblioteki nauczycielskiej, uczył języka łacińskiego w kl. II b — 6 godz., V a — 6 godz., VI b — 7 godz., języka greckiego w kl. VIII — 5 godz., razem 24 godzin tygodniowo.
29. **Ks. Serafin Aleksander**, uczył religji rzym.-kat. w kl. III a — 2 godz., III b — 2 godz., III c — 2 godz., IV b — 2 godz., V c — 2 godz., VI a — 2 godz., VI b — 2 godz., VII a — 2 godz., VII b — 2 godz., razem 20 godz. tygodniowo.
30. **Smoleń Jan**, opiekun kl. III a, uczył fizyki w kl. III a — 5 godz., VIII — 3 godz., matematyk w kl. III a — 4 godz., III b — 4 godz., V b — 3 godz., VI b — 2 godz., razem 21 godz. tygodniowo.
31. **Stepańczak Aleksander**, uczył historii w kl. IV a — 3 godz., IV b — 3 godz., geografji III b — 2 godz., III c — 2 godz., IV a — 2 godz., V a — 2 godz., V b — 2 godz., V c — 2 godz., VI a — 1 godz., VI b — 1 godz., VII a — 1 godz., VII b — 1 godz., razem 24 godzin tygodniowo.

32. **Stolingwa Piotr**, Dr. fil., opiekun kl. VII b., uczył języka francuskiego w kl. III a — 4 godz., III b — 2 godz., V a — 3 godz., V b — 3 godz., V c — 3 godz., VII b — 3 godz., VIII — 2 godz., języka niemieckiego w kl. VII b — 2 godz., razem 22 godziny tygodniowo.
33. **Tomechna Antoni**, opiekun kl. V c, uczył gimnastyki w kl. I a — 3 godz., IV a — 2 godz., IV b — 2 godz., V a — 2 godz., V b — 2 godz., V c — 2 godz., języka niemieckiego w kl. IV a — 2 godz., IV b — 2 godz., V a — 2 godz., V c — 2 godz., języka łacińskiego w kl. I n — 6 godz., razem 27 godz. tygodniowo.
34. **Trzaska Eugenjusz**, Dr. fil. i praw, opiekun kl. VI b, uczył języka polskiego w kl. III c — 4 godz., V a — 3 godz., V b — 3 godz., V c — 3 godz., VI b — 4 godz., historii w kl. III b — 1 godz., III c — 1 godz., razem 19 godzin tygodniowo.
35. **Tylek Andrzej**, zawiadowca zbiorów fizyczno-chemicznych, uczył fizyki w kl. III c — 5 godz., VII a — 3 godz., VII b — 3 godz., chemji w kl. V c — 2 godz., matematyki w kl. I b — 4 godz., II c — 4 godz., IV b — 3 godz., razem 24 godzin tygodniowo.
36. **Wazl Edward**, opiekun kl. II c, zawiadowca biblioteki uczniowskiej, uczył języka polskiego w kl. II c — 4 godz., III c — 4 godz., VI a — 4 godz., VII n — 4 godz., VIII n — 4 godz., razem 20 godzin tygodniowo.
37. **Wieczorowski Zdzisław**, uczył śpiewu jako nauczyciel kontraktowy od 1. maja 1929 r., po 1 godz., od kl. I—III i śpiewu chóralnego po 2 godz., tygodn., razem 11 godz. tygodniowo.
38. **Wypler Jan**, opiekun kl. VII a, uczył języka francuskiego w kl. II a — 5 godz., III c — 2 godz., IV a — 3 godz., IV b — 3 godz., VI a — 3 godz., VI b — 3 godz., VII a — 3 godz., języka łacińskiego w kl. V n — 5 godz., razem 27 godzin tygodniowo.
39. **Wolny Władysław**, opiekun kl. I b, uczył języka niemieckiego w kl. I b — 5 godz., I c — 5 godz., V b — 2 godz., VI a — 2 godz., VI b — 2 godz., VII a — 2 godz., VIII — 2 godz., razem 20 godzin tygodniowo.

Oddział niemiecki:

1. **Benczek Ernest**, opiekun kl. IV, uczył języka łacińskiego w kl. VI — 7 godz., VII — 5 godz., VIII — 5 godz., języka greckiego IV — 3 godz, V — 6 godz., razem 26 godzin tygodniowo.
2. **Bolchower Józef**, opiekun kl. VI., uczył historii w kl. I — 2 godz., II — 2 godz., III — 1 godz., IV — 2 godz., V — 2 godz., VI — 3 godz., VII — 3 godz., VIII — 3 godz., geografji IV — 2 godz., razem 20 godzin tygodniowo.

3. **Bornstein Zachariasz**, przydzielony do miejskiego gimnazjum matem.-przyr. w Katowicach, uczył ubocznie matematyki w kl. VI — 2 godz., VII — 2 godz., VIII — 3 godz., razem 7 godzin tygodniowo.
4. **Buresch Hugon**, Dr. fil., przydzielony do miejskiego gimnazjum żeńskiego w Katowicach, uczył w tutejszym zakładzie zastępczo od 15. maja 1929 r. fizyki w kl. III n — 5 godz., matematyki w kl. III — 4 godz., razem 9 godzin tygodniowo.
5. **Hahn Jan**, opiekun kl. III, uczył fizyki w kl. III — 5 godz., VII — 3 godz., VIII — 3 godz., matematyki w kl. III — 4 godz., IV — 3 godz., V — 3 godz., razem 21 godz. tygodniowo.
6. **Hawranke Konrad**, uczył jako nauczyciel kontraktowy geografii w kl. V — 2 godz., VI — 1 godz., VII — 1 godz., razem 4 godz. tygodniowo.
7. **Ks. Jelito Józef**, Dr. teol., opiekun kl. V., uczył religii w kl. I — 3 godz., od kl. II do VIII po 2 godz., języka niemieckiego w kl. V — 3 godz., języka hebrajskiego w kl. VI — 2 godz., razem 22 godz. tygodniowo.
8. **Jost Ernest**, opiekun kl. VIII, uczył języka łacińskiego w kl. IV — 5 godz., III — 4 godz., jęz. greckiego w kl. VI — 7 godz., VII — 6 godz., VIII — 5 godz., razem 27 godzin tygodniowo.
9. **Kałuża Paweł**, opiekun kl. II, uczył przyrody w kl. II — 3 godz., IV — 2 godz., VI — 2 godz., gymnastyki w kl. III — 3 godz., a od IV—VIII po 2 godz., rysunków w kl. I—IV po 2 godz., razem 26 godzin tygodniowo.
10. **Killian Fryderyk**, opiekun kl. VII, uczył języka niemieckiego w kl. VI — 3 godz., VII — 3 godz., VIII — 3 godz., geografii w kl. III — 2 godz., języka francuskiego w kl. III—VIII po 2 godz., razem tygodniowo 23 godz.
11. **Kobiela Ludwik**, uczył języka polskiego w kl. II — 5 godz., w kl. III—VI po 4 godz., razem tygodniowo 21 godz.
12. **Krieger Fryderyk**, uczył jako nauczyciel kontraktowy języka łacińskiego w kl. II — 6 godz., razem tygodniowo 6 godzin.
13. **Plessner Jakób**, przydzielony do miejskiego gimnazjum matem.-przyr., uczył zastępczo od 15. maja 1929 r. fizyki w kl. VII i VIII po 3 godz. i matematyki w kl. V — 3 godz., razem tygodniowo 9 godzin.
14. **Türk Filip**, Dr. fil., opiekun kl. I, uczył języka polskiego w kl. I — 5 godz., języka niemieckiego w kl. I — 4 godz., II — 4 godz., III — 4 godz., IV — 3 godz., razem tygodniowo 20 godz.

Lekarz szkolny:

Dr. Stanisław Hilewicz.

Lekarz-Dentysta szkolny:

Dr. Jan Talewski.

Służba:

1. **Kłose Feliks** — tercjan.
2. **Kłose Wincenty** — pomocnik tercjana.

b) Zmiany i ruch w gronie nauczycielskiem.

Mianowania:

1. **Batorski Marjan** — mianowany nauczycielem tymczasowym z dniem 1. IX. 1928 reskryptem Wydziału Oświecenia Publicznego L. O. P. II — 2175/28 z dnia 13. VI. 1928.
2. **Botor Franciszek** — mianowany nauczycielem tymczasowym z dniem 1. IX. 1928 reskryptem Wydziału Oświecenia Publicznego L. O. P. II — 3485 z dnia 2. VII. 1928.
3. **Drożdż Leon** — mianowany nauczycielem tymczasowym z dnia 1. IX. 1928 reskryptem Wydziału Oświecenia Publicznego L. O. P. II — 2601/28 z dnia 13. VI. 1928.
4. **Ks. Dr. Jelito Józef** — mianowany nauczycielem z dniem 1. IX. 1928 reskryptem Wydziału Oświecenia Publicznego L. O. P. II — 5264 z dnia 6. IX. 1928.
5. **Tylek Andrzej** — mianowany nauczycielem tymczasowym z dniem 1. IX. 1928 reskryptem Wydziału Oświecenia Publicznego L. O. P. II — 5536 z dnia 3. IX. 1928.
6. **Wieczorowski Zdzisław** — mianowany nauczycielem kontraktowym z dnia 1. V. 1929 reskryptem Wydziału Oświecenia Publicznego L. O. P. II — 2645 z dnia 22. V. 1929 r.

Przeniesienia do tut. Zakładu :

1. **Jan Branny**, nauczyciel stały, przeniesiony z dniem 16. II. 1929 z Państw. Gimnazjum w Cieszynie reskryptem Wydziału Oświecenia Publicznego L. O. P. II — 954 z dnia 20. II. 1929.
2. **Dr. Hugon Buresch**, nauczyciel stały, przeniesiony z dniem 1. IX. 1928 z Państw. Gimnazjum z jęz. wykładowym niem. w Bielsku reskryptem Wydziału Oświecenia Publicznego L. O. P. II — 5165/28 z dnia 30. VIII. 1928. Równocześnie Wydział Oświecenia Publicznego udzielił mu rocznego bezpłatnego urlopu celem pełnienia obowiązków służbowych w miejskiem gimnazjum żeńskiem w Katowicach.
3. **Józef Dobaczewski**, nauczyciel stały, przeniesiony z dniem 1. IX. 1928 z Państw. Gimnazjum w Kościanie reskryptem Wydziału Oświecenia Publicznego L. O. P. II — 1918/28 z dnia 13. VI. 1928.

4. **Jan Hahn**, nauczyciel stały, przeniesiony z dniem 1. IX. 1928 z Państw. Gimnazjum z jęz. wykład. niem. w Bielsku reskryp-tem Wydziału Oświecenia Publicznego L. O. P. II — 5199/28 z dnia 4. IX. 1928.
5. **Dr. Czesław Kossowski**, nauczyciel stały, przeniesiony z dn. 1. IX. 1928 z Państw. Gimnazjum w Tarnobrzegu reskryp-tem Wydziału Oświecenia Publicznego L. O. P. II — 3021 z dnia 13. VI. 1928.
6. **Kazimierz Koziół**, nauczyciel stały, przeniesiony z dniem 1. X. 1928 z Państw. Gimnazjum w Wągrowcu reskryp-tem Wydziału Oświecenia Publicznego L. O. P. II — 6711 z dnia 12. X. 1928. Równocześnie otrzymał urlop celem pełnienia obowiąz-ków kierownika komunalnego gimnazjum w Siemianowicach.
7. **Dr. Andrzej Kuś**, nauczyciel stały, przeniesiony z dniem 1. IX. 1928 z II. gimnazjum państw. w Stanisławowie reskryp-tem Wydziału Oświecenia Publicznego L. O. P. II — 3020 z dnia 13. VI. 1928.
9. **Józef Pięta**, nauczyciel stały, przeniesiony z dniem 1. IX. 1928 z Państw. Gimnazjum w Nowym Targu reskryp-tem Wydziału Oświecenia Publ. L. O. P. II — 3081/28 z dnia 13. VI. 1928.
9. **Jakób Plessner**, nauczyciel stały, przeniesiony z dniem 1. IX. 1928 z Państw. Gimnazjum z jęz. wykład. niem. w Bielsku reskryp-tem L. O. P. II — 5188 z dnia 21. VIII 1928. Równocześnie otrzymał bezpłatny urlop celem pełnienia obowiąz-ków nauczycielskich w miejskim gimnazjum matem.-przycz. w Katowicach.
10. **Józef Pletnia**, nauczyciel stały, przeniesiony z dniem 1. IX. 1928 z Państw. Gimnazjum w Żywcu reskryp-tem Wydziału Oświecenia Publicznego L. O. P. II — 2765 z dnia 13. VI. 1928.
11. **Dr. Filip Türk**, nauczyciel stały, przeniesiony z dniem 1. IX. 1928 z Państw. Gimnazjum z jęz. wykład. niem. w Bielsku reskryp-tem Wydziału Oświecenia Publicznego L. O. P. II — 5196 z dnia 5. IX. 1928.
12. **Władysław Wolny**, nauczyciel stały, przeniesiony z dniem 1. IX. 1928 z Państw. Gimnazjum III w Tarnowie reskryp-tem Wydziału Oświecenia Publicznego L. O. P. II — 2628 z dnia 13. VI. 1928.

Przeniesienia z tut. Zakładu:

Zwolnienia ze służby:

1. **Dudek Stanisław** — zwolniony reskr. L. O. P. II — 3335 z dn. 25. V. 1928.
2. **Grelich Edward** — zwolniony reskr. L. O. P. 43823 z dnia 23. XII. 1927.

3. **Muszyński Henryk** — zwolniony reskr. L. O. P. II. 3336 z dnia 25. V. 1928.
4. **Płomieński Jerzy** — zwolniony reskr. L. O. P. II — 3337 z dn. 25. V. 1928.
5. **Pomirski Kazimierz** — zwolniony reskr. L. O. P. II — 7311 z dnia 4. XII. 1928.
6. **Pusch Jerzy** — zwolniony reskr. L. O. P. 43826 z dnia 23. XII. 1927.
7. **Rath Fryderyk** — zwolniony reskr. L. O. P. II — 1801 z dnia 14. VI. 1928.
8. **Rauch Gerard** — zwolniony reskr. L. O. P. 43824 z dnia 23. XII. 1927.
9. **Wietrzny Eugeniusz** — zwolniony reskr. L. O. P. II — 3338 z dnia 25. V. 1928.

Przejdźcie w stan spoczynku: —

Dłuższe urlopy:

1. **Czernichowski Edward** — urlop dla poratowania zdrowia od 1. V. 1929 do 30. VI. 1929 (L. O. P. II — 2347 z dnia 23. IV. 1929).
2. **Hahn Jan** — urlop dla poratowania zdrowia od 10. V. 1929 do 30. VI. 1929 (L. O. P. II — 2554 z dnia 29. IV. 1929).
3. **Dr. Kuś Andrzej** — urlop celem odbycia podróży naukowej od 23. III. 1929 do 16. IV. 1929 (L. O. P. II — 1605 z dnia 18. III. 1929).
4. **Pletnia Józef** — urlop celem odbycia podróży naukowej od dnia 23. III. 1929 do 16. IV. 1929 (L. O. P. II — 1604 z dnia 18. III. 1929).
5. **Smoleń Jan** — urlop w sprawach naukowych od 1. V. 1929 do 31. V. 1929 (L. O. P. II — 2234 z dnia 16. IV. 1929).

II. Nauka.

a) Program naukowy.

W roku szkolnym 1928/29 obowiązywały do dnia 1. III. 1929 „Tymczasowe plany nauki w b. Dzielnicy Pruskiej“. Oddziały „a“ są typu reformowanego klasycznego, oddziały polskie „b“ i „c“ oraz wszystkie oddziały niemieckie są typu klasycznego.

Typ reformowany klasyczny jest w rozbudowie.

Powyższe plany uległy modyfikacji na skutek zarządzenia Minist. W. R. i O. P. z dnia 2. I. 1929 Nr. II-235/29. (W. O. P. — L. II-583 z dnia 29. I. 1929).

Przejęciowy rozkład lekcyj, obowiązujący w roku szk. 1928/29 od dnia 1. marca 1929, jest uwidoczniony w tabelach poniżej.

Oddział polski.

Przedmioty obowiązkowe	K l a s a																		Razem
	Ia	Ib	Ic	IIa	IIb	IIc	IIIa	IIIb	IIIc	IVa	IVb	Va	Vb	Vc	VIa	VIb	VIIa	VIIb	
Religia	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	41
J. polski	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	4	4	3	3	69
J. łaciński	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	5	6	5	5	7	7	6	5	59
J. grecki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	5	6	6	7	7	5	6	5	50
J. francuski	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	3	3	3	3	3	3	3	29
J. niemiecki	5	5	5	5	5	5	4	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42
Historja	2	2	2	2	2	2	1	1	1	3	3	2	2	2	2	2	2	2	39
Geografja	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	32
Przyrodzn.	2	2	2	3	3	3	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	19
Fizyka	—	—	—	—	—	—	5	5	5	—	—	—	—	—	—	—	3	3	24
Chemja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	—	—	—	—	6
Matematyka	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	2	2	2	2	62
Higijena	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Rysunki	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	22
Śpiew	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	9
Praca ręczna	2	2	2	2	2	2	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
Ćwiczenia cielesne	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	47
Razem:	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	570
Przedmioty nadobowiązkowe																			
J. łaciński	—	6	6	—	6	6	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
J. hebrajski	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	4
J. francuski	—	—	—	5	—	—	4	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
J. niemiecki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
J. włoski	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2	—	4
Przyrodzn.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	6
Śpiew chóro- wy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Praca ręczna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	4
Stenografja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	2	—	—	2	8

Oddział niemiecki.

Przedmioty obowiązkowe:	K l a s a								Ra'cm:
	I	II.	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Religia	3	2	2	2	2	2	2	2	17
J. polski	5	5	4	4	4	4	4	4	34
J. łaciński	—	—	—	5	5	7	5	5	27
J. grecki	—	—	—	3	6	7	6	5	27
J. niemiecki	4	4	4	3	3	3	3	3	27
Historja	2	2	1	2	2	3	3	3	18
Geografja	2	2	2	2	2	—	—	—	10
Przyrodoznawstwo	2	3	—	2	—	—	—	—	7
Fizyka i chemja	—	—	5	—	—	—	3	3	11
Matematyka	4	4	4	3	3	2	3	3	25
Rysunki	2	2	2	2	—	—	2	—	8
Spiew	1	1	1	—	—	—	—	—	3
Praca ręczna	2	2	2	—	—	—	—	—	6
Ćwiczenia cielesne	3	3	3	2	2	2	2	2	19
Razem:	30	30	30	30	29	30	30	30	239
Przedmioty nadobowiązkowe:									
J. łaciński	6	6	4	—	—	—	—	—	16
J. francuski	—	—	2	2	2	2	2	2	12
Przyrodoznawstwo	—	—	—	—	—	2	—	—	2
Geografja	—	—	—	—	—	1	1	—	2

b) Wykaz lektury.

Oddział polski:

Lektura polska.

- Kl. IV a. K. Brodziński: Wiesław; Kubala: Obłężenie Lwowa; Sienkiewicz: W niewoli Tatarskiej; Ogniem i Mieczem; Owidjusz: Przemiany (wybór); Homer: Iljada; Prus: Katarynka; Na wakacjach; Mickiewicz: Grażyna; Orzeszkowa: Ogniwia; Pol: Pieśni Janusza (wybór).
- Kl. IV b. Mickiewicz: Grażyna; Brodziński: Wiesław; Sienkiewicz: Ogniem i mieczem; Kubala: Obłężenie Zbaraża.
- Kl. V a — c — Adama Mickiewicza: „Pan Tadeusz“, „Farys“, „Reduta Ordoni“, Ign. Chrzanowski: „Za co winniśmy kochać Pana Tadeusza“, Henryk Sienkiewicz: „Potop“, „Pan Wołodyjowski“ i „Latarnik“, Julj. Słowacki: „Jan Bielecki: „Ojciec zadżumionych“, Aleks. Fredro: „Zemsta“, Karol Libelt: „O miłości ojczyzny“ (wyjątki).

- Kl. VI a — Kochanowski: „Pieśni“; Pasek: „Pamiętniki“; Krasicki: „Bajki“; Feliński: „Barbara Radziwiłłówna“; Korzeniowski: „Kollokacja“; Prus: „Placówka“; Sienkiewicz: „Bartek zwycięzca“, „Krzyżacy“; Mickiewicz: „Konrad Wallenrod“; Słowacki: „Balladyna“; Brückner: „Wstęp do wyboru wierszy W. Potockiego“.
- Kl. VI b — M. Rej: „Żywot człowieka poczciwego“ (wyjątki); J. Kochanowski: „Odprawa posłów greckich“, „Treny“, „Pieśni i fraszki“ (wybór); P. Skarga: „Kazania sejmowe (wyjątki); Sz. Szymonowicz: „Żeńcy“; Morsztyn: „Liryki“ (wybór); W. Potocki: „Wojna Chocimska“, „Fraszki“ (wybór); Adam Mickiewicz: „Konrad Wallenrod“; Julj. Słowacki: „Balladyna“; Adam Asnyk: „Liryki“ (wybór); Bolesław Prus: „Placówka“; Henr. Sienkiewicz: „Krzyżacy“.
- Kl. VII a, b — Goethe: „Cierpienia młodego Wertera“, „Faust“ (część I-sza); Malczewski: „Maria“; Wyspiański: „Warszawianka“; „Wojciechowski: „H. Sienkiewicz“; Szekspir: „Makbet“; Ajschylos: „Prometeusz Skowany“; Fredro: „Śluby Panieńskie“; Żmichowska: „Poganka“; Byron: „Pożegnanie Czajld Harolda“; Słowacki: „Lilla Weneda“; Żeromski: „Ludzie Bezdomni“; Dante: „Boska Komedja“.
- Kl. VIII. — Krasiński: „Nieboska Komedja“, „Irydjon“, „Przedświt“, „Psalm dobrej woli“; Szekspir: „Hamlet“; Wyspiański: „Wesele“; Prus, „Lalka“; Asnyk, Konopnicka, Kasprowicz, Staff, Tetmajer — wybór utworów.

Język łaciński:

- Kl. IV b. Caesar: Commentarii de bello Gallico — wyjątki z ks. I, IV i VII. Ovidius: Metamorfozy (wyjątki według wypisów Szczepańskiego).
- Kl. V a. Corn. Nepos.: Aristides, Miltiades, Hannibal, Themistocles i Epaminondas. Caesar: Comm. de bello Gall.: wyjątki. Ovidius: Metamorfozy: Wybrane ustępy (według wypisów Szczepańskiego), Cicero, Wybór listów.
- Kl. V b. Ovidius: Wybrane ustępy z Wiazanki Sinki. Livius: Ks. I, XXI.
- Kl. VI a. Ovidius: Wybór z Metamorfoz, Kalendarza, Tristjów i Listów. Livius: Wybór z ksiąg początkowych i z ks. XXI i XXII.
- Kl. VI b. Livius: XXI, XXII, XXVII, XXX i XXXIX (wybór). Sallustius: Bellum Jugurthinum, Vergilius: Aen. ks. I, II.
- Kl. VII a. Cicero: In Catilinam I, Vergilius: Ecl. 1, 4, 7, Aen. ks. I, VI., Cicero: De officiis.

- Kl. VII. — Cicero: In Catilinam I, Verg. Aen. ks. I, II, IV i VI (wybór), Cicero, De officiis i De republica (wybór).
Kl. VIII. — Horatius: Wybór satyr, epod, pieśni i listów. Tacitus: Ann. I, II, IV, XV (wybór).

Język grecki:

- Kl. V b-c — Ksenofon: Anabasis (wyjątki). — Cyrop. — Memor. (wybór).
Kl. VI a. — Ksenofon: Z Anabasis (z wyboru Rapaporta). Homer, Ilias I, VI.
Kl. VI b. — Homer: Iljada I, II, III, VI, IX, XXIV (wybr. ustępy), Herodot: ks. I, II, V, VI (wybór).
Kl. VII a. — Homer: Iljada, Odyssea (całość w wyjątkach). Plato: Apologia. Demostenes: Olynt. I.
Kl. VII a. — Homer, Odyssea (całość w wyjątkach), Plato, Apologia — Demostenes, Filip II.
Kl. VIII — Plato, Phaedo — Sofokles, Król Edyp.

Język francuski:

- Kl. V a. — Coppee, Nouvelles.
Kl. VI a. — Daudet, Le petit chose.
Kl. VI b. — Guy de Maupassant, Nouvelles pour la jeunesse.
Kl. VII a. — Augier, Le gendre de monsieur Poirier, Daudet, Lettres de mon Moulin.
Kl. VII b. — jak w kl. VII a.
Kl. VIII — Daudet, Nouvelles, Rostand, La Princesse Lointaine.

Język niemiecki:

- Kl. IV a. — b. — Grimm, Märchen.
Kl. V a.—b.—c. — Droste-Hülshof, Die Judenbuche.
Kl. VI a.—b. — Lessing, Minna von Barnhelm, Schiller, Balladen.
Kl. VII a.—b. — Schiller, Die Räuber, Goethe, Goetz von Berlichingen.
Kl. VIII — Faust, I. cz.

Oddział niemiecki:

Język polski:

- Kl. VI — Sienkiewicz, Trylogja.
Kl. VII — Mickiewicz, Pan Tadeusz, — Kochanowski, Odprawa posłów — Mickiewicz, Ballady — Kraszewski, Stara baśń — Prus, Anielka.

- Kl. VIII — Mickiewicz: Pan Tadeusz. Słowacki: Lilla Weneda. Fredro: Zemsta. Sienkiewicz: Wybór nowel. Słowacki: Balladyna. Prus: Anielka. Sienkiewicz: Quo vadis.

Język łaciński:

- Kl. IV. — Caesar: Comm. de bello Gall. (wybór). Ovidius: Met. (wybór).
Kl. V. — Livius: ks. XXI. Ovid.: Met. (wybór).
Kl. VI. — Livius: XXII. Sallustius: Bellum Jugurth. Vergilius: Aen. I, II, IV, V, VI.
Kl. VII. — Cicero: De imp. Cn. Pomp. De officiis. Tusc. De republ. (wyjątki). Vergil.: Aen. całość w wyborze.
Kl. VIII. — Tacitus: Germania. Ann. I, IV, VI, XIV, XV, XVI (wyjątki). Horatius: Wybór satyr, ód, epod i listów.

Język grecki:

- Kl. V. — Ksenofon: Anabasis (wyjątki).
Kl. VI. — Ksenofon: Anabasis (wyjątki). Homer: Iliada I, III, VI. Herodot: I, III, V, VI, VII, VIII (w wyborze).
Kl. VII. — Homer: Od. I, V, VI, IX, XI. Demost.: Phil. I. Plat.: Apol.
Kl. VIII. — Plat.: Apol., Krit., Symp. Sofokles: Antygona.

Język niemiecki:

- Kl. IV. — Bauerngeschichten (Schaffsteins Blaue Bändchen). Uhland: Balladen. Porger: Moderne erzählende Prosa. Mörike: Idylle vom Bodensee. Edelgut deutscher Versdichtung (Schaffstein).
Kl. V. — Schiller: Balladen, Porger: Moderne erzählende Prosa. Storm: Pole Poppenspäler. Raabe: Das letzte Recht.
Kl. VI. — Lessing: Minna von Barnhelm. Goethe: Hermann und Dorothea, Götz von Berlichingen, Das Nibelungenlied. Schiller: Gedichte. Porger: Moderne erzählende Prosa. Simplicius Simplicissimus.
Kl. VII. — Schiller: Maria Stuart, Räuber, Kabale und Liebe. Grillparzer: König Ottokar. Kleist: Prinz von Homburg. Goethe: Iphigenie auf Tauris. Hebbel: Agnes Bernauer. Keller: Novellen. Storm: Novellen.
Kl. VIII. — Goethe: Faust. Grillparzer: Sappho, Ein treuer Diener seines Herrn. Hebbel: Gyges und sein Ring, Maria Magdalena. Ibsen: Hedda Gabler, Stützen der Gesellschaft.

c) Tematy wypracowań pisemnych.

Oddział Folski.

Tematy polskie.

Kl. IV a.

1. Wspomnienia z wakacji (dom). 2. a) Powrót Wiesława do domu, b) Bohaterstwo szlachcica polsk. (na podstawie noweli H. Sienkiewicza „W niewoli tatarskiej“). 3. Zwięzła treść noweli M. Konopnickiej p. t. „Głupi Franek“. 4. a) Pierwsze spotkanie się Skrzetuskiego z Bohdanem Chmielnickim, b) Wyprawa Skrzetuskiego na Sicz. 5. Wieczór wigilijny. 6. Co wiem o Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu? 7. Pojedynek Achillesa z Hektorem. 8. Co skłoniło Litawora do zawarcia przymierza z Krzyżakami? 9. Jakie myśli nasunęły mi się po przeczytaniu wiersza Wasilewskiego „Pieśń Żeglarzy“. 10. Podać zwięzłą treść wiersza Ujejskiego „Pogrzeb Kościuszki“.

Kl. IV b.

1. Moje dobre postanowienia na nowy rok szk. (w formie listu do rodziców). 2. Jakimi argumentami stara się Rymwid powstrzymać Litawora od zdrady ojczyzny? 3. Jakie myśli budzi we mnie zbliżająca się zima? 4. Charakterystyka Grażyny (forma dialogu). 5. Zabawa ludowa w Wiesławie. 6. Kogo nazywamy bohaterem? (według poznanych ustępów i przykładów z życia). 7. Jakie zarzuty stawiają stronom przeciwnym Skrzetuski i Chmielnicki? (według Ogniem i Mieczem). 8. Urok budzącej się wiosny. 9. Co to jest Powszechna Wystawa Krajowa? 10. Który epizod z obrony Zbaraża podobał mi się najwięcej i dlaczego?

Kl. V a.

1. a) Oznaki zbliżającej się jesieni, b) Moja codzienna droga do szkoły, c) Jaki obraz utkwił mi w pamięci? 2. Jakich uczuć doznaję w 10-tą rocznicę wskrzeszenia Polski? 3. a) Krzywda i zemsta Jana Bieleckiego, b) Na dworcu kolejowym (obrazek z obserwacji). 4. a) Dzieje Kmicica (na podstawie Potopu), b) Kogo nazwałbym bohaterem? 5. Miasto i wieś w zimie (dom.). 6. a) Charakterystyka dowolnie obranego zwierzęcia znanego mi z czytanych powieści lub opowiadań, b) Farys jako symbol nieugiętej mocy ducha. 7. Położenie geograficzne Polski i jej bogactwa (dom.) 8. a) Wina i pokuta Jacka Soplicy, b) Mój przyjaciel (charakterystyka). 9. Co mi wiadomo o Powszechnej Wystawie Krajowej? 10. Walka człowieka z przyrodą (dom.).

Kl. V b.

1. a) Wycieczka wakacyjna, b) Moja codzienna droga do szkoły, c) Jaki obraz utkwił mi w pamięci? 2. Jakich uczuć doznaję w 10-tą rocznicę wskrzeszenia Polski? 3. a) „Kraj zdradził, lecz

zdrada zabija" (rozwinąć na podstawie Jana Bieleckiego), b) Opis przerwy szkolnej. 4. a) Dzieje Kmicica (na podstawie Potopu), b) Zalety dobrego kolegi. 5. Miasto i wieś w zimie (dom.). 6. a) Przebieg rady w „P. Tadeuszu“, b) Kogo nazwałbym bohaterem? 7. Położenie geograficzne Polski i jej bogactwa. 8. a) Cześnik a Rejent w „Zemście“, b) Wykazać cechy sonetu (na podstawie sonetów krymskich). 9. Co mi wiadomo o Powszechnej Wystawie Krajowej? 10. Znaczenie wycieczek krajoznawczych.

Kl. V c.

1. a) Przygoda z mego życia, b) Jaki obraz podoba mi się najbardziej?, c) Życie w obozie harcerskim. 2. Jakich uczuć doświadczają w 10-tą rocznicę wskrzeszenia Polski? 3. a) Krzywda i zemsta Jana Bieleckiego, b) Jaki sport zimowy uprawiam? 4. a) Dzieje Kmicica (na podstawie Potopu), b) Jakie wątki akcji zaczynają się w I. ks. Pana Tadeusza? 5. Miasto i wieś w zimie (dom.). 6. a) Farys jako symbol nieugiętej mocy ducha, b) Mój przyjaciel (charakterystyka). 7. Położenie geograficzne Polski i jej bogactwa. 8. a) Wina i pokuta Jacka Sóplicy, b) Wykazać cechy sonetu na podstawie sonetów krymskich. 9. Co mi wiadomo o Powszechnej Wystawie Krajowej? 10. Znaczenie wycieczek krajoznawczych (dom.).

Kl. VI a.

1. Rozwój dziejopisarstwa w Polsce do wieku XV. wyłącznie. 2. Znaczenie Mikołaja Reja (dom.). 3. Znaczenie morza dla państwa. 4. Aluzje do stosunków politycznych w Polsce w „Odprawie posłów greckich“. 5. Jakie znaczenie miało dla kultury wynalezienie druku? 6. a) Sielanki Szymonowicza, b) Objaśnić na przykładach słowa: człowiek prosty i prostak. 7. Na podstawie Dziejów Polski objaśnić myśl Staszica: „Upaść może i naród wielki, zniszczyć może tylko nikczemny“. 8. a) Opisać jeden ze zwyczajów ludowych w Polsce, b) Znaczenie Śląska dla Polski. 9. Charakterystyka komedyi Zabłockiego. 10. a) Co wiem o Powszechnej Wystawie Krajowej?, b) Jak zamierzam spędzić wakacje?

Kl. VI b.

1. a) Wypracowanie na temat: „Jesień nadchodzi“, b) Jakich wrażeń doświadczają z początkiem roku szkolnego, c) Oświata w Polsce piastowskiej. 2. Jakie uczucia budzi we mnie 10-ta rocznica wskrzeszenia Polski? 3. a) Stanowisko Mikołaja Reja w naszej literaturze, b) Jaki sport uprawiam i dlaczego? 4. a) Rozwój uczucia w „Trenach“ Kochanowskiego, b) Obłężenie Kamieńca Podolskiego (na podstawie Pana Wołodyjowskiego), c) Obrazek zimowy z własnej obserwacji. 5. Znaczenie morza dla narodów. 6. a) Układ Trenów, b) Jakie są cechy baroku w literaturze i sztuce?, c) Życie Polaków na kresach (na podstawie dzieł H. Sien-

kiewicza). 7. Wiosna a młodzież. 8. a) Pasek jako reprezentant Sarmatyzmu, b) Epokowe wynalazki w dotychczasowym życiu ludzkości. 9. Co mi wiadomo o Powszechnej Wystawie Krajowej? 10. Wacław Potocki i Ignacy Krasicki jako przedstawiciele swych epok.

Kl. VII a.

1. Stanowisko K. Brodzińskiego wobec klasycyzmu i romantyzmu (na podst. rozprawy „O klasyczności i romantyczności“). 2. a) Preromantyzm polski i jego stosunek do preromantyzmu europejskiego, b) Zbrodnia i kara w balladzie „Lilje“, c) Zalety i ujemne strony poematu „Grażyna“. 3. Rozwinać myśl zawartą w zdaniu: „Najlepiej ogień zgasić, dopóki w iskiecce. 4. Czy słusznie powiedział Niemcewicz i dlaczego: „Dom zawsze powinien ustępować krajowi“. 5. Geneza II. i IV. części Dziadów. 6. a) Historyczny podkład a poetyczne zmyślenie w „Marii“, b) Związek pieśni Wajdeloty z osnową poematu. 7. W jaki sposób usiłuje Konrad Wallenrod podkopać potęgę Zakonu? 8. a) Jakie myśli nasuwają się człowiekowi w przededniu Nowego roku, b) Co myślę o Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu? 9. a) Węzeł dramatyczny i rozwiązanie komedji „Śluby panieńskie“. 6. Artyzm Kordjana. 10. Stopniowanie żalu nieszczęśliwego ojca w poemacie „Ojciec zadżumionych“.

Kl. VII b.

1. a) Wykazać różnicę między klasycznością a romantycznością na podstawie rozprawy Brodzińskiego, b) Teoretyczne podstawy szkoły romant. niemieckiej, c) Jakie ideały wskazuje Mickiewicz młodzieży w „Odzie do młodzieży“. 2. a) Co przedstawia poeta domysłowi czytelnika w „Grażynie“, b) Co wiąże nas z ziemią ojczystą, c) Uzasadnić zdanie: „Nie zginął, po kim piękna pamięć pozostała“. 3. a) Związek między II. i IV. częściami Dziadów, b) Jakie uczucia budzą się w sercu Wacława, gdy po bitwie z Tatarami wraca do domu Miecznika. 4. a) Treść pieśni Wajdeloty i jej znaczenie w poemacie, b) Stan duszy Konrada Wallenroda podczas jego panowania. 5. Jakie myśli i uczucia budzi w nas Boże Narodzenie. 6. Treść powieści Wajdeloty i jej znaczenie w poemacie. 7. Jakie ma znaczenie tegoroczna Powszechna Wystawa w Poznaniu? 8. Zawikłanie dramatyczne w komedji „Śluby panieńskie“. 9. Geneza Kordjana. 10. Tragiczność losu Anhellego.

Kl. VIII.

1. a) Tragizm rodzinny hr. Henryka, b) Znaczenie ostatnich słów Pankracego: „Galilae vicisti“. 2. Liga narodów, jej cele i zadania, b) Który dziennik, wychodzący na Śląsku uważam za najlepszy i dlaczego? 3. Historjozoficzne poglądy Z. Krasieńskiego zawarte w przedmowie do Przedświt. 4. Co jest prawdą a co złudzeniem w „Psalmie dobrej woli“. 5. Klasycyzm i romantyzm

(chorobliwe znamiona obu tych kierunków w literaturze polskiej). 6. a) Obrzędy pogrzebowe na Litwie w XIV. wieku a w Polsce w wieku IX. (na podst. Grażyny i Starej baśni), b) Mowa przy odsłonięciu pomnika sławnego męża (wybór dowolny), c) Znaczenie wymowy w życiu publicznem. 7. a) Powieść w dobie pozytywizmu, b) Jaki zamierzam obrać sobie zawód i dlaczego taki? 8. Charakterystyczne cechy utworów poetyckich w okresie Młodej Polski.

Zadania francuskie:

Kl. IV a.

1. Les maçons. 2. Les assaisonnements. 3. La ficelle. 4. L'homme inexact. 5. La gare. 6. Les montagnes. 7. Le colporteur et les singes. 8. Le charbon raconte son histoire. 9. Les lutins. 10. La France.

Kl. IV b.

1. Les volailles. 2. La récolte des légumes. 3. L'école du père Matton. 4. Le champ en automne. 5. Le rouge-george. 6. Le plaisir de l'hiver. 7. La veillée. 8. Le laboureur et ses enfants. 9. Le paysan chez le pharmacien. 10. Les printemps. 11. L'été.

Kl. V a.

1. Le roi Siegfried et Gozlin (narration). 2. Le déjeuner de Napoléon (narrat.). 3. Les Halles Centrales (composition). 4. L'origine de la Marseillaise. 5. Traduction. 6. Notre industrie. 7. Une excursion.

Kl. V b.

1. On construit une maison (narration). 2. Notre ville (description). 3. La ficelle (narration). 4. A la gare (description). 5. Traduction. 6. Le travail d'un mineur. 7. Le colporteur raconte son aventure avec les singes. 8. Ce qu'on fait dans l'usine. 9. Traduction. 10. Le petit fût (narration).

Kl. V c.

1. Ce que je vois à la construction d'une maison (description). 2. Mistral fait l'école buissonnière (narration). 3. La ficelle (narration). 4. Je fais un voyage en chemin de fer (narration). 5. Au bureau de poste (narration). 6. L'origine de l'habit d'arlequin. 7. L'histoire du charbon. 8. Les lutins. 9. Traduction. 10. La figue et le paresseux.

Kl. VI a.

1. Marseille. 2. La scène de la cruche (d'après Daudet). 3. Soigne ta vie (d'après Daudet). 4. Les Pyrénées. 5. Les petits (Daudet). 6. La fête de gerbe. 7. Jeanne d'Arc à Chinon. 8. Coucou Blanc et la Dame du Premier (Daudet).

Kl. VI b.

1. Lutèce.
2. La cité.
3. Paris sous les Gaulois, les Romains et les Francs.
4. La peur (d'après Maupassant).
5. Au quartier latin.
6. Le petit fût (Maupassant).
7. La vendetta (Maupassant).
8. Louis Pasteur.
9. L'amour (Maupassant).

Kl. VII a.

1. La chevalerie.
2. La farce du maître Patelin.
3. La mule du pape (Daudet).
4. L'auberge de Thelème.
5. L'humanisme sous le roi François I.
6. La mort du Dauphin (Daudet).

Kl. VII b.

1. La langue française et ses dialectes (composition).
2. Lettre de Daudet à Gringoire (composition).
3. Le coup de pied (narration).
4. Les poètes du classicisme français.
5. Traduction.
6. La sémillante.
7. Les animaux malades de la peste.
8. La révolution française de 1789.

Kl. VIII.

1. Le romantisme en France.
2. La minoterie et le meunier (narration).
3. Traduction.
4. Les Parnassiens.
5. Traduction.

Zadania niemieckie.

Kl. IV a.

1. Die Karpathen und ihre Bewohner.
2. Pestalozzi.
3. Die hl. Dreikönige.
4. Die landschaftliche Lage von Katowice.
5. Inhaltsangabe von Goethes „Der getreue Eckart“.
6. Unser Gymnasium.
7. Ein Tag in Oberammergau.

Kl. IV b.

1. Tellsage.
2. Eine Schwarzwälderuhr.
3. Der Tannenbaum.
4. Mozarts Begräbnis.
5. Die Sehenswürdigkeiten von Krakau.
6. Die Befreiung Wiens (Nach einer gegebenen Disposition).
7. Unser Gymnasium.
8. Der getreue Eckart.

Kl. V a.

1. Goethe in seiner Vaterstadt.
2. Überblick über das Land Schlesien und seine Bewohner.
3. Schillers und Goethes Wohnhäuser in Weimar.
4. Inhaltsangabe der ersten zwei Kapitel von Annette Droste-Hülshof „Die Judenbuche“.
5. Die Erbauung der Wartburg.
6. Schillers erste Vorlesung an der Universität Jena.
7. Die Wartburg.
8. Hamburger Stadtbild.

Kl. V b.

1. a) Oktober, ein Monatsbild, b) Eine Weissagung.
2. Friedrichs Jugend nach der „Judenbuche“.
3. Das Weihnachtsfest — ein Freudenfest (in Briefform).
4. Das Erlebnis des Grafen in Goethes

„Ballade“. 5. a) Aus meiner Hauslektüre, b) Erlkönig. 6. Die Sage von der Gründung der Stadt Frankfurt a. M.

Kl. Vc.

1. Überblick über das Land Oberschlesien und seine Bewohner. 2. Klopstock in Schulpforta. 3. Wie die Schildbürger Licht ins Rathaus bringen? 4. Gutenberg und die Buchdruckerkunst. 5. Im schlesischen Industriegebiet. 6. Kurze Inhaltsangabe der Judenbuche von Annette von Droste-Hülshof. 7. Arnst Able.

Kl. VI a.

1. Major von Tellheim vor seinem Wiedersehen mit Minna. 2. Warum gefällt uns Roland? 3. Ein Spaziergang im Winter (in Briefform). 4. Siegfrieds Tod. 5. Die Gemütsstimmung der Zuschauer in Schillers „Taucher“. 6. Die deutsche Hansa. 7. Der Taucher und der Handschuh.

Kl. VI b.

1. Die Vorfabel in Lessings Minna von Barnhelm. 2. Die griechische und die germanische Götterwelt. 3. a) Der Wald im Winterschmuck, b) Ein Winterbild aus unserer Stadt. 4. Siegfrieds Tod. 5. Die Poesie der Deutschen im Mittelalter. 6. a) Schillers Cassandra, eine tragische Heldin, b) Goethes und Uhlands Sänger.

Kl. VII a.

1. Albrecht Dürer. 2. Welche Motive leiten Karl zu seinem Tun (nach den Räubern). 3. Die Schönheit der Berge (Eine Übersetzung). 4. Nutzen und Würde des Ackerbaues. 5. a) Leonore und Ucieczka, b) Goethe und der Bischof von Bamberg. 6. a) Die Laokoongruppe, ein Meisterwerk der Plastik, b) Gedanken und Empfindungen beim Beginn des Frühlings.

Kl. VII b.

1. Die Ideen der Renaissancebewegung in Deutschland. 2. Welche Pläne hat Franz in den Räubern. 3. Die Schutzmittel der Pflanzen gegen ihre Feinde. 4. Eine Übersetzung. 5. a) Schwert und Pflug, b) Auch der Winter hat seine Freuden. 6. Die Parabel von den drei Ringen in Lessings „Nathan der Weise“ und ihre Bedeutung. 7. Weislingen und der Bischof von Bamberg. 8. Goetz von Berlichingen 1. Akt (Inhaltsangabe). 9. Der junge Goethe.

Kl. VIII.

1. Wodurch erwarb sich Cicero den Ehrentitel „pater patriae“. 2. Der Mensch im Kampf mit der Natur. 3. Die Bestimmung der Glocke in Schillers Gedicht „Das Lied von der Glocke“. 4. Faustens Wiedergeburt. 5. Lessing als Dichter. Kritiker und Mensch. 6. Die polnische und deutsche Romantik. 7. Der Nutzen der Naturwissenschaft für das günstige Leben der Menschen.

Oddział niemiecki.

Zadania polskie:

Kl. IV n.

1. Szkoły w dawnej Polsce.
2. Sposób życia wieśniaka.
3. Chłop i żmija (A. Mickiewicza).
4. Izba wiejska (na podst. Konopnickiej).
5. Sokrates i uczniowie.
6. Dziad i baba (treść).
7. Zajęcia mieszkańców wsi i miast.
8. List do kolegi (temat dowolny).

Kl. V n.

1. Jak doszło do założenia związku Filomatów?
2. Jak spędziłem dzień wczorajszy?
3. Kościuszko pod Racławicami (obraz Matejki).
4. List do przyjaciela z prośbą o przysłanie spisu zadanych lekcji.
5. Dworzec kolei żelaznej przy nadejściu pociągu.
6. Wyprawa Wiesława do Krakowa.
7. Losy Hałiny.
8. Jak spędziłem wakacje wielkanocne.

Kl. VI n.

1. Jak spędziłem wakacje?
2. Jan Długosz (życie i działalność).
3. Sytuacja polityczna na Ukrainie (na podst. Ogniem i mieczem).
4. Mikołaj Rej i jego zasługi.
5. Bolesław Chrobry i jego znaczenie w historii Polski.
6. a) Wyprawa Skrzetuskiego do króla, b) Losy którejkolwiek z postaci „Ogniem i mieczem“.
7. Eneasz i Dydona (na podst. lektury łacińskiej).
8. Zima na wsi i w mieście.

Kl. VII n.

1. Dzisiejsze środki komunikacyjne.
2. Co to był zajazd w dawnej Polsce i jak go przedstawił Mickiewicz w P. Tadeuszu.
3. Jakie ma znaczenie dla każdego państwa dostęp do morza.
4. Pokuta Jacka Soplicy.
5. Teatr a kino (porównanie).
6. Przyczyny rozwoju literatury polskiej w drugiej połowie XVI. wieku.
7. Znaczenie Śląska dla Polski.
8. Czem są poeci dla narodu?
9. Charakterystyka mojego kolegi.
10. Co to była Komisja edukacyjna?
11. Charakterystyka Krasickiego.
12. Najprzyjemniejszy dzień w moim życiu.

Kl. VIII n.

1. Tragedja ks. Robaka.
2. Co zamierzam robić po maturze?
3. W jaki sposób uczcił Śląsk dziesięciolecie odrodzenia Polski.
4. a) Walka dusz narodów w Lilli Wenedzie Słowackiego, b) Charakterystyka Lecha.
5. a) Sienkiewicz jako batalista (na podst. Ogniem i mieczem), b) Rozwinąć i uzasadnić myśl Mickiewicza: Człowiek nie jest stworzony na łzy i uśmiechy ale dla dobra swoich bliźnich ludzi.
6. Myśl przewodnia Przedświtu Krasińskiego.
7. Który z bohaterów hist. Polski podoba mi się najwięcej i dlaczego?
8. a) Czy można rozróżnić wojnę sprawiedliwą i „niesprawiedliwą“?, b) Charakterystyka dowolnej postaci z „Zemsty Fredry“.

Zadania francuskie:

Kl. IV n.

1. Geneviève (dictée). 2. La noix (composition). 3. Histoire d'une carm. 4. J'ai bien le temps. 5. Les enfants perdus. 6. Exercice de grammaire.

Kl. V n.

1. Deux jeunes voyageurs. 2. Jean et André chez Mme Gertrude. 3. Les enfants partent d'Epinal. 4. Une aventure des deux enfants. 5. Ce qui arriva à André et Julien. 6. L'arrivée à Marseille.

Kl. VI n.

1. La chasse à Tarascon. 2. M. Seguin et ses chèvres. 3. Les dons de l'hiver. 4. D'après la lecture (Turtarin). 5. Lion et attale. 6. Le retour de Tartarin.

Kl. VII n.

1. Rencontre au bord de la mer. 2. Une aventure de Gil-Blas. 3. Une femme mystérieuse. 4. La chanson de Roland. 5. Jésus Christ en Flandre (extrait). 6. Jésus Christ en Flandre (suite).

Kl. VIII n.

1. La chasse à Tarascon. 2. Jean Marie (I (1—3)). 3. Les marais. 4. Victor Hugo. 5. Emile Zola.

Zadania niemieckie.

Kl. IV n.

1. Der Bauer „klein Maxel“. 2. a) Leid und Freude im Leben des blinden Königs (Uhland), b) Meine liebste Beschäftigung ausserhalb der Schule. 3. Meine liebsten Kindheitserinnerungen. 4. Das Glück von Edenhall (Inhalt und Sinn der Sage). 5. Unsere Weihnachtsferien (Briefform). 6. Erfindungen der Phönizier. 7. Graf Eberhard (Uhland). 8. Gedankengang von Uhlands Ballade „Bertrand de Born“. 9. Auf dem Bahnhofe. 10. Wie wird die Entdeckung der Mörder des Ibykus herbeigeführt?

Kl. V n.

1. Meine letzten Ferien (Briefform). 2. a) Warum kündigt König Amasis dem Tyrannen Polykrates die Freundschaft?, b) Warum sollen wir sparen? 3. a) Charakter des Grafen von Habsburg (Schiller), b) Meine Beobachtungen am Ringe von Katowice. 4. a) Das griechische Theater nach Schillers „Die Kraniche des Ibykus“, b) Das Leben auf dem Bahnhofe von Katowice. 5. a) Meine bemerkenswerten Kindheitserinnerungen, b) Unsere Weihnachtsferien (Briefform). 6. a) Ein Glockenguss, b) Wie ich mir mein weiteres Leben denke. 7. Inhaltsangabe der Novelle „Kami-

zelka“ (B. Prus). 8. Die Lage der Schweizer nach Schillers „Wilhelm Tell“, I. Aufzug. 9. Rom und Karthago (Ein Vergleich). 10. Charakter Tells.

Kl. VI n.

1. Charaktere aus „Minna von Barnhelm“. 2. a) Der Zug der Flüchtlinge in „Hermann und Dorothea“, b) Der Nutzen der Neugierde. 3. Die Bedeutung des 11. November für das polnische Volk. 4. Mein Lieblingsbuch. 5. Der Reiz der winterlichen Landschaft. 6. a) Der Verrat des Adalbert v. Weislingen, b) Der Sturz Goetz's. 7. Trau, schau wem! 8. Die Osterbotschaft. 9. a) Ein Verkehrsunfall. b) Glückwunsch zum Geburtstage des Vaters. 10. a) Wie ich meine freie Zeit verwende, b) Was ich tun würde, wenn ich viel Geld hätte?

Kl. VII n.

1. a) Charakteristiken, b) Flugtag. 2. a) Maria Stuart in Gefangenschaft, b) Mortimers Bekehrung. 3. Die polnische Freiheitsidee und ihre Erfüllung. 4. Die Freude am Glänzenden. 5. Ein Buch, das ich in letzter Zeit las. 6. a) Die Bedeutung des Flugwesens, b) Polarforscher und Wüstenreisende. 7. Gedankengang der 1. Szene des I. Aktes in Goethes „Iphigenia“. 8. Der Roman einer Wolke. 9. a) Der Charakter des Pylades, b) Charakterbild des Thoas. 10. a) Gefährliche Berufe, b) Verantwortungsvolle Berufe.

Kl. VIII n.

1. a) Die neue Welt als Lehrerin der alten Welt, b) Orient und Okzident. 2. a) Was glänzt ist für den Augenblick geboren, das Echte bleibt der Nachwelt unverloren, b) Faust's inneres Erlebnis beim Osterspaziergang. 3. a) Der Künstler und das Objekt, b) Die Zeitung und der Leser. 4. a) Polens innerer Wiederaufbau seit 1918, b) Die Stellung Polens im wirtschaftlichen Leben Europas. 5. Berufe a) der Ingenieur, b) der Arzt, c) der Journalist, d) der Richter. 6. Charakteristik der wichtigsten Dichter des poetischen Realismus. 7. Das Problematische in Ibsens „Stützen der Gesellschaft“. 8. a) Kunstformen in der Natur, b) Seelische Vorgänge beim Tiere.

III. Środki naukowe.

L. p.	Nazwa zbioru	Z końcem poprzedniego roku szkol- nego było przedmiotów (dzieł)	Przy- było	Uby- ło	Z końcem roku szkolnego 1928/29 zostało
1	Biblioteka nauczycielska	3.814	329	243 *)	3900
2	Biblioteka uczniowska	693	636 **)	—	1329
3	Zbiory biologiczne	675	45	—	720
4	Zbiory hist. geograf.	390	33	—	423
5	Zbiory fizykalne	409	88	—	497
6	Zbiory chemiczne	292	41	—	333
7	Zbiory mineralogiczne	942	—	—	942
8	Zbiór modeli rysunkowych	1.199	—	37 ***)	1162
9	Narzędzia do robót ręcznych	535	—	—	535
10	Przyrządy gimnastyczne	337	—	—	337
11	Zbiór nut	83	—	—	83

Uwagi: *) przeniesiono do biblioteki dla uczniów.

**) w tem 243 z bib'ioteki nauczycielskiej.

***) przeniesiono do zbiorów biologicznych.

IV. Umieszczenie Zakładu.

Gmach szkolny ma położenie dość niekorzystne. Jest bowiem otoczony z jednej strony targowicą miejską, a z drugiej strony zasłonięty szeregiem domów, ograniczających dostęp światła do sal szkolnych. Ponadto znajduje się w pobliżu (w oddaleniu około 200 m.) huta żelaza, obok której przepływa Rawa, rozlewająca się w bagno w pobliżu targowicy. Rawa, przepływająca przez teren przemysłowy, jest bardzo zanieczyszczona i wskutek tego unoszą się z niej nieczyste wyziewy, dające się dotkliwie odczuwać całej dzielnicy. Prace nad zasklepieniem koryta Rawy są w toku. Z reszty stron gmach szkolny ma otoczenie odpowiednie. Do gmachu wchodzi się z podwórza od ulicy Mickiewicza, która jest asfaltowana i letnią porą dostatecznie skrapiana. Podwórze szkolne jest dość obszerne, wynosi bowiem 2444 m².

Budynek jest własnością Skarbu Państwa. Stan jego jest zadowalający. Posiada on 19 sal naukowych, 1 kancelarię dyrektora, 1 salę nauczycielską, 1 gabinet biologiczny, 1 pracownię biologiczną, 1 gabinet fizykalno-chemiczny z salą wykładową, 1 gabinet geograficzno-historyczny, 1 salę biblioteczną, 1 aulę, 1 salę gimnastyczną, 1 salę rysunkową, 1 salę do robót ręcznych wraz z gabinetem dla nauczyciela, 1 ambulatorjum lekarza szkolnego i 1 ambulatorjum dentysty szkolnego.

W budynku jest centralne ogrzewanie parowe, wentylacja mechaniczna, oświetlenie elektryczne, wodociągi i kanalizacja. Ponadto jest zaprowadzony gaz w sali wykładowej fizyk-chemicznej, w sali robót ręcznych, w kancelarii Dyrektora i w kuchni tercjana. Ustępy uczniów znajdują się na podwórzu w osobnej dobudówce.

V. Higjena i wychowanie fizyczne.

a) Higjena.

Sprawozdanie lekarza szkolnego.

W bieżącym roku szkolnym pełnił obowiązki lekarza szkolnego Dr. Stanisław Hilewicz. Czynność jego zgodnie z regulaminem szczegółowym obejmowały dozór higieniczny

- a) nad stanem sanitarnym budynku szkolnego,
- b) nad stanem zdrowotnym i rozwojem fizycznym uczniów,
- c) nad higieną nauczania.

A. Stan sanitarny lokalu szkolnego.

Budynek szkolny wzniesiony w roku 1899 jest dwupiętrowy murowany, skanalizowany i zaopatrzony w wodociągi.

W 19 salach szkolnych mieści się 27 oddziałów, nauka więc odbywa się rano i popołudniu. Ilość uczniów w poszczególnych klasach dochodzi do 54. Wskutek tego powierzchnia przypadająca na 1 ucznia wynosi w kilku klasach $0,95 \text{ m}^2$ a objętość $3,15 \text{ m}^3$. Długość sal szkolnych nie przekracza nigdzie normy (9 m), szerokość waha się między 6 m a 6,20 m. Wysokość częściowo wynosi 3,50 m częściowo 4,10 m. Ilość światła tak dziennego jak i sztucznego w salach szkolnych i w korytarzach jest dostateczna. Ogrzewanie budynku jest centralne-parowe. W salach szkolnych u podłogi i sufitu znajdują się otwory wentylacyjne. Prócz tego przewietrzanie podczas przerw i po lekcjach odbywa się przez otwieranie okien. Podłogi sal szkolnych są parkietowe zapuszczane 4 razy do roku zaprawą pyłochłonną, wymagają jednak w wielu miejscach naprawy. Ściany sal i korytarzy są białe, a na wysokość $1\frac{1}{2}$ m od podłogi pokryte farbą olejną. Zamiatanie sal szkolnych odbywa się codziennie po lekcjach przez posypywanie podłogi zwilżonemi trocinami.

Urządzenie wewnętrzne sal szkolnych składa się z ławek, katedry na podwyższeniu, tablicy drewnianej, lakierowanej na matowo-czarny kolor, szafy na przybory, wieszadeł na ubrania wierzchnie, spluwaczki z wodą i kosza na odpadki. Brak w salach ciepłomierzy, umywalni i rolet do okien.

Ustępy dla uczniów są w podwórzu, oświetlone i ogrzane dostatecznie, wymagają urządzenia do stałego zmywania wodą. Smołowanie ich odbywa się co 2 tygodnie.

Dziedziniec szkolny o wymiarach 43×21 m jest za szczupły na obecną ilość uczniów. Służy on w porze letniej jako boisko do ćwiczeń cielesnych, gier i zabaw ruchowych. Nawierzchnia jego jest wyboista, pokryta szutrem i prochem. Wskutek tego dziedziniec ten na boisko zupełnie się nie nadaje. Do tego stanu dziedzińca dołącza się brak natrysków w zakładzie. Uczeń po ukończonych ćwiczeniach cielesnych, oblepiony błotem powstałym z prochu i potu, powraca do sali szkolnej dla odbycia dalszych lekcji.

B. Dozór nad stanem zdrowotnym uczniów.

Polegał on na 1) rozsądzeniu uczniów z początkiem roku szkolnego wedle bystrości wzroku, słuchu i wzrostu, 2) na systematycznym badaniu uczniów i prowadzeniu ich kart zdrowia, 3) na badaniu a) zgłaszających się chorych uczniów i b) w doraźnych wypadkach, 4) na udzielaniu pomocy lekarskiej uczniom biednym i w nagłych wypadkach. Rozsądzanie uczniów odbywało się z początkiem roku szkolnego w towarzystwie opiekuna danej klasy.

Systematycznie badani byli wszyscy uczniowie zakładu. Wyniki tego badania są zebrane w załączniku. Badanie zeszłoroczne wykazało ogromną ilość uczniów chorych na próchnicę zębów. Ten zagrażający stan uzębienia wychowanków wywołał akcję ze strony Dyrekcji tutejszego zakładu popartą przez Wydział Oświecenia Publicznego, której wynikiem było ustanowienie w tutejszym zakładzie szkolnego ambulatorjum dentystycznego ze stałym lekarzem stomatologiem. Ponieważ tak badania systematyczne jak i okolicznościowe wykazały dość znaczną ilość młodzieży z powiększonemi gruczołami chłonnemi z niedokrwistością, ze zmianami pokrzywiczemi, staraniem więc Wydziału O. F. zakupiono dla tutejszego zakładu lampę kwarcową systemu Bach'a, która odda wielkie usługi naszej młodzieży.

Ambulatoryjnie zbadano 968 uczniów. Poza zwyczajnemi chorobami jak przeziębienie, ból gardła, ból brzucha i t. p. zima tego roku szkolnego dała około 4,5% odmrożeń uszu i innych części ciała. Prócz tego były 3 złamania kości kończyn (wszystkie poza zakładem), 7 wyciągnięć ścięgien (z tego 3 w zakładzie). Recept wydano 108. Naświetlano 12 uczniów w 96 posiedzeniach.

C. Higiena nauczania i propaganda higieny.

Czynność lekarza szkolnego w tym dziale polegała na: 1) Odwiedzaniu lekcji szkolnych, 2) prowadzeniu pogadanek, 3) zwiedzeniu wystawy przeciw-alkoholowej, 4) kontrolowaniu czystości uczniów, 5) prowadzeniu biblioteki higieniczno-sportowej. Lekarz szkolny odwiedzał poszczególne lekcje (prace ręczne, ćwiczenia cielesne, rysunki i t. p.), spostrzeżenia swe omawiał następnie w pogadankach prowadzonych z uczniami.

Pogadanek odbył lekarz szkolny 72. Prócz wymienionych wyżej tematów omawiano na nich tematy podane przez Ministerstwo W. R. i O. P. a w klasach wyższych o alkoholu, nikotynie i t. p. W klasie VIII miał lekarz szkolny szereg pogadanek na temat wyboru zawodu i przyszłego życia wychowanków jako jednostek dojrzałych. W klasie VII prowadził lekarz szkolny lekcje higieny wedle programu opracowanego i poleconego przez Ministerstwo W. R. i O. P.

Staraniem Ligi przeciwalkoholowej jesienią 1928 r. była zorganizowana wystawa przeciwalkoholowa. Wystawę tę zwiedzali uczniowie zakładu pod przewodnictwem lekarza szkolnego.

Kontrolowanie czystości uczniów odbywało się jużto podczas pogadanek — masowo, jużto dorywczo. Na ogół badania te wypadały korzystnie dla uczniów.

Biblioteka higieniczno-sportowa prowadzona przez lekarza szkolnego cieszyła się dość dobrą frekwencją. Niektóre książki przechodziły z rąk do rąk, nie dotykając przez cały rok szkolny półki bibliotecznej. Zwykle więcej niż połowa książek była rozpożyczana.

Zestawienie statystyczne

do sprawozdania lekarza szkolnego za rok szkolny 1928/1929

Oddziały polskie.

Klasa	Liczba dzieci badanych	Liczba przypadków śmierci	Przeciętny wzrost w cm bez obuwia	Przeciętna waga w kgr. minimum ubrania	Obwód klatki piersiowej		Odżywianie			Powiększenie gruczołów chłonnych zewnętrznych	Skrzywienie kręgosłupa	Ślady po krzywicy	Wady serca	Przepukliny	Gruźlica				Oddechanie przez u-ła)	Stan zębów		Wady wymowy		Wzrok		Słuch		Częste krwotoki z nosa	Przewlekłe bóle głowy	Liczba dzieci kalek i ułomnych	Dokonano szczepień ospy ochron.	Zwolniono z ćwiczeń cielesnych		
					Przy najgłębszym wdechu	Przy największym wydechu	dobrze	średnie	złe						a) płuc czynna ew. potwierdzone, bad. bakt.	b) gruźlicy zewn. (ropienie) lub śródpiers.	c) kości	d) innych narządów		z jamą uszną nieporządkowaną	z zębami za-plombow. lub zdrowymi	jąkanie	inne	jąglica	inne cierpienia oczu	wady wzroku	cierpienia uszu					wady słuchu	zupełnie	na czas dłuższy
I	156		127	23	69	65,3	23	128	5	89	5	12	3	1		2	—	—	8	Patrz sprawozdanie lekarza dentyisty szkolnego	2	2	—	8	17	3	2	2	7	6	37	8	1	
II	129		142	33,4	72,4	63,8	24	104	1	51	4	5	6	3	—	4	—	—	6		—	1	—	17	16	4	1	9	18	2	39	6	4	
III	106		148,4	39	75,2	67,7	28	69	9	62	2	8	5	2	—	7	1	—	3		1	1	—	20	36	1	3	2	17	1	10	6	1	
IV	93	1	156	44	79	72	29	60	4	43	1	11	4	1	—	3	—	—	2		—	2	—	17	27	2	1	3	8	—	2	1	4	
V	88		139	62	83	76	30	56	2	27	2	10	5	1	—	2	—	—	4		—	1	—	19	16	2	3	2	7	1	—	6	3	
VI	45		162	40	81	76	19	13	3	15	1	7	2	1	—	1	—	—	3		1	1	—	16	21	3	1	—	4	—	2	2	—	
VII	53	1	166	56	86	78	36	17	—	19	2	6	5	—	—	2	—	—	2		—	2	—	12	16	3	2	1	12	1	1	7	4	
VIII	17		172	58	90	81	6	9	2	2	—	2	—	—	—	1	—	—	1		—	—	—	2	7	—	—	1	2	—	—	1	—	
Ogółem	687	2	—	—	—	—	195	456	26	308	17	61	30	9	—	22	1	—	29	—	—	4	10	—	111	156	18	13	20	75	11	91	37	17

Dodatkowe uwagi lekarza: badani byli wszyscy uczniowie 2 razy
za wyjątkiem ostatnich klas, które były badane raz tylko.

Oddziały niemieckie.

Klasa	Liczba dzieci badanych	Liczba przypadków śmierci	Przeciętny wzrost w cm. bez obuwia	Przeciętna waga w kgr. minimum ubrania	Obwód klatki piersiowej		Odżywianie			Powiększenie gruczołów chłonnych zewnętrznych	Skrzywienie kręgosłupa	Ślady po krzywicy	Wady serca	Przepukliny	Gruźlica				oddychanie przez usta	Stan zębów	Wady wymowy		Wzrok			Słuch		Częste krwotoki z nosa	Przewlekłe bóle głowy	Liczba dzieci kalek i ułomnych	Dokonano szczepień ospy ochron.	Zwo'niono z ćwiczeń cielesnych		
					Przy naj-głębszym wdechu	Przy naj-głębszym wydechu	dobre	średnie	złe						a) płuc czyn- na cw. potwier- dz. bad. bakt.	b) otwór otwór zewn. (ropienie) lub śródpiers.	c) kości	d) innych narządów			z. jamą uszną nieuporządko- waną	z. zębami za- plombow. lub zdrowymi	jąkanie	inne	jaglica	inne cier- pienie oczu	wady wzro- ku					cierpienia uszu	wady słu- chu	zupełnie
I	11	—	135	30	68	61	6	4	1	5	1	—	—	—	—	—	—	1	2	8	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	1	—	—	
II	18	—	141	33	77	65	3	12	3	14	—	—	1	—	—	—	—	1	—	12	—	—	—	5	1	1	2	—	—	—	6	—	—	
III	20	—	151	39	77	68	13	7	—	8	—	2	—	—	—	—	—	2	1	9	—	—	—	2	2	—	—	—	1	—	5	2	3	
IV	24	—	159	45	81	73	18	6	—	3	—	—	2	—	—	—	—	—	3	7	—	—	—	1	4	—	1	—	—	—	1	—	—	
V	14	—	162	50	83	75	8	5	1	5	1	1	1	—	—	—	—	1	1	7	—	—	—	3	6	—	—	—	—	—	1	—	—	
VI	28	—	169	59	89	79	17	10	1	4	1	2	1	—	—	—	1	—	10	10	—	—	—	1	7	—	—	—	1	1	—	7	2	
VII	22	—	161	58	90	84	20	2	—	—	3	1	3	—	—	—	—	—	9	5	—	—	—	1	10	—	—	—	3	1	—	4	3	
VIII	40	—	163	59	85	82	34	6	—	—	5	1	3	1	—	—	—	—	23	7	—	—	—	1	11	—	—	1	2	—	—	2	—	
Ogółem	177	—	—	—	—	—	119	52	6	39	11	7	11	1	—	—	1	—	6	49	65	—	—	—	15	42	2	3	1	7	3	13	15	8

Sprawozdanie lekarza dentysty.

Gabinet dentystyczny otwarty został w tutejszem gimnazjum 1. stycznia 1929. Zajęcia w gabinecie trwały w miesiącu styczniu 15 godz. tygodniowo, od 1 lutego do końca czerwca 25 godzin tygodniowo.

Zestawienie wyników badań jamy ustnej, jak również zabiegów lekarskich, wykonanych u uczniów w tymże czasie przedstawia się następująco:

A. Wyniki oględzin uczniów.

Ogólna liczba zbadanych uczniów podług klas (w nawiasie ogólna liczba w klasie).

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Ogółem
0 (136)	0 (117)	12 (93)	94 (94)	0 (79)	0 (41)	52 (52)	16 (16)	174 (627)

	Uczniów	Zębów
Z ogólnej liczby zbadanych zupełnie zdrowe zęby miało	1	—
Zgryz prawidłowy u	133	—
„ „ nieprawidłowy u	41	—
Brak zębów stałych u	60	96
Pnie do usunięcia po zębach	66	151
Ubytki do plombowania w zębach	173	956
Przetoki (fistuly) przy zębach	6	9
Stan dziąseł prawidłowy miało	133	—
„ „ chorobliwy	41	—
Kamień (osad)	57	—
Kamienia (osadu) brak u	117	—

B. Dokonano rękoczynów.

	Uczniów	Zębów	
Założono plomb w zębach trzonowych	95	495	plomb 548
„ „ w siekaczach i kłach	19	34	plomb 51
Pnie usunięto u	70	125	pni
Zapalenie miazgi ew. zgorzel wyleczono	75	269	
Kamień (osad) usunięto u	4		

Liczba w poszczególnych klasach, mających doprowadzoną jamę ustną do porządku (w nawiasie ogólna liczba uczniów w klasie).

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
—	—	3(127)	36(94)	—	—	26(75)	15(56)	

U w a g a: Uczniów kl. I, II, V i VI nie badano.

Plomb	Za koszty materiału zwrócono	
	zł	gr
Założono plomb krzemowych (porcelanowych)	69	138
Założono plomb amalgamatowych .	507	1014
„ „ cementowych . . .	23	46
Ogółem:	599	1198

U w a g a: Niniejsze sprawozdanie nie obejmuje uczniów klas niemieckich.

b) Wychowanie fizyczne.

Nauczycielami wychowania fizycznego w oddziale polskim byli pp. Hamburger Alfred i Tomechna Antoni, w dziale niemieckim p. Ka uża Paweł.

W całym roku wszystkie klasy odbywały ćwiczenia po dwie godziny tygodniowo, zaś klasy I.—III. od drugiego półrocza po jednej godzinie więcej.

W porze zimowej i dniach słotnych lekcje odbywały się w sali gimnastycznej, wyposażonej we wszelkie przyrządy gimnastyczne. Nadto odbywały się gry i zabawy ruchowe oraz ćwiczenia lekko-atletyczne po sześciu godzinach tygodniowo w porze popołudniowej w miesiącach wrześniu, październiku, kwietniu, maju i czerwcu dla klas: VIII, VII a, VII b, VI a, VI b, III a, III b, III c, a po czterech godzinach tygodniowo dla klas: IV a, IV b, IV c, V a, V b, V c.

Wszyscy uczniowie odbywali ćwiczenia w stroju ćwiczebnym. Uczniów całkowicie zwolnionych od gimnastyki było 40.

W wszystkich klasach umie pływać uczniów 271.

„ „ „ „ uprawia łyżwiarstwo uczniów 393.

„ „ „ „ jeździ na rowerach uczniów 301.

„ „ „ „ uprawia saneczkowanie uczniów 442

„ „ „ „ jeździ na nartach uczniów 59.

W zawodach międzyszkolnych brali uczniowie udział w pięcioboju drużynowym, w biegu rozstawnym, palancie i koszykówce.

Do gier i zabaw ruchowych, jakoteż do lekkiej atletyki Szkoła posiada wszelkie potrzebne przybory.

Hufiec szkolny został zorganizowany w roku szkoln. 1924/25. W bieżącym roku liczy I stopień 94 uczniów, II stopień 41 uczniów, Ćwiczenia hufca, dla każdego stopnia, odbywają się po dwóch godzinach tygodniowo pod kierownictwem oficera kadry instruktor-skiej 73 p. p. i pod nadzorem p. prof. Hamburgera.

Harcerstwo.

W tut. Gimnazjum istnieje drużyna harcerska im. Tadeusza Kościuszki, której opiekunem jest p. Jerzy Drozdowski, nauczyciel Zakładu.

Praca w drużynie odbywa'a się programowo.

Ponadto drużyna spędziła wakacje w obozie harcerskim w Niżniewie nad Dniestrem, gdzie w majątku p. Urbańskiego doznała nadzwyczaj serdecznego przyjęcia. Koszta obozu, w którym znajdowało się 32 harcerzy, wyniosły 2863,66 zł, którą to kwotę otrzymano z subwencji Komendy Chorągwi, Ko'a Przyjaciół Harc., Rady Rodzicielskiej, składek harcerzy i składek w miejscowości obozowania.

W czasie obozowania urządzono święto obozowe i zawody, które ściągnęły licznych zawodników i gości miejscowych.

W czasie powrotu z obozu zwiedzono Lwów i Kraków.

VI. Praca wychowawcza nad młodzieżą.

Uświadamiając sobie doniosłość zadania, jakie spełnić ma szkoła, mianowicie wychować młodzież uspołecznioną, karną, zdrową moralnie i fizycznie, pracowitą i obowiązkową, dyrekcja dążyła do wysunięcia sprawy wychowania na pierwszy plan zadań szkolnych i skierowania wysiłków grona nauczycielskiego na zgóry wytyczone drogi, w ramach zakreślonych okólnikiem Ministra W. R. i O. P. w sprawie regulaminu pracy wychowawczej w szkołach średnich (Dz. U. Min. W. R. i O. P. 1927 Nr. 12, poz. 202).

Praca wychowawcza w poszczególnych klasach obejmowała zakres ustalony tym regulaminem.

Praca wychowawcza nad młodzieżą całego zakładu, kierowana przez poszczególnych wychowawców, obejmowała następujące dziedziny:

1. Wychowanie religijne:

a) Sodalicja Marjańska.

Sodalicja Marjańska liczy 59 członków. Odbyło się 10 nabożeństw z kazaniem i wspólną komunią św., 9 zebrań ogólnych i 6 posiedzeń zarządu. Na zebraniach ogólnych wygłosili sodalis 8 referatów i dawniejszy sodalis 1. W wrześniu urządziła sodalicja pielgrzymkę do Piekar. W styczniu odbyła się uroczystość „Opłatka“; dochód z niej przelano do funduszu, przeznaczonego na zakup sztandaru. W łonie sodalicji pracują 3 sekcje: eucharystyczna, misyjna i muzyczna. Sodalicja posiada własną bibliotekę, liczącą 75 książek przeważnie o treści religijnej. Orkiestra sodalicji składa się z 12 członków, którzy swemi występami często upiększali nabożeństwa, odpowiadając się w kaplicy S. S. Elżbietanek. Sodalicja brała czynny udział w akademii papieskiej, urządzonej przez zespół sodalicji katowickich. Moderatorem sodalicji jest ks. R. Josiński, katecheta tutejszego gimnazjum.

b) Dzieło św. Dzieciństwa P. Jezusa.

Stowarzyszenie to wspiera misje pogańskie; jego członkowie płacą miesięcznie 5—10 gr. Zebrane składki wysyła się OO. Misjonarzom w Krakowie, którzy je odsyłają do centrali w Lionie we Francji. Za te pieniądze wykupują misjonarze przeważnie w Chinach dzieci, które rodzice chcą porzucić i wychowują je w sierocincach na chrześcijan i pożytecznych obywateli państwa. W naszym zakładzie zebrali uczniowie w niższych i średnich kla-

sach około 80 zł. Miesięcznik „Roczniki Dzieła” rozchodził się w 20 egzemplarzach. Chętniej czytali uczniowie i wyższych klas drugi miesięcznik misyjny „Młodzież Misyjna”, wychodzący w Warszawie. Sprowadzono go w 75 egzemplarzach. Zbieraniem składek i rozpowszechnianiem miesięczników zajmuje się ks. R. Joński.

2. Wychowanie fizyczne — patrz pkt. V.

3. Wychowanie umysłowe:

Celem pogłębiania i rozszerzania wiedzy, nabytej na lekcjach szkolnych oraz dla wzbudzenia zamiłowania do nauki istniały w tut. zakładzie następujące instytucje:

a) **Kółka filologiczne** prowadzone przez pp. Dłużniewskiego, Dr. Ranoszka i Dr. Kusia.

b) **Wydawnictwo miesięcznika „Nasze piemko”**. W ubiegłym roku — w miesiącu maju młodzież tutejszego zakładu przystąpiła do wydawania własnymi siłami ilustrowanego miesięcznika „Nasze Piemko”. Do czerwca bieżącego roku ukazało się dzieśięć numerów o łącznej objętości 160 stron dużego formatu.

W pierwszym numerze redakcja zaznacza, że skala treści „Piemka” będzie wszechstronna: utwory własne poetyczne i prozaiczne, rozprawki naukowe z różnych dziedzin, opisy miast, wsi, zwyczajów ludowych, teatr, sport, radio — wszystko cokolwiek młodzież zajmuje znajdzie pomieszczenie na łamach miesięcznika; dalej redakcja zaznacza, że pragnie skupić przy „Piemku” wszystkich młodzież twórczą naszego zakładu, i to jest jej najbliższym celem. Nie mniej jednak pragnie, aby karty „Piemka” rzuciły pomost pomiędzy zakładami średnimi województwa śląskiego, aby skupiły młodzież z innych gimnazjów, i przyczyniły się tem samem do pożądaney wymiany myśli. Tak szeroko pojętemu programowi pracy redakcja pozostała wierna do ostatniego numeru i w miarę możliwości realizowała nakreślone wytyczne.

Zainteresowanie „Piemkiem” wśród młodzieży zakładu było duże od pierwszej do ostatniej chwili, a wyrażało się nietylko w rozprzedaży 600 egzemplarzy miesięcznie, lecz także w wielkiej ilości współpracowników i różnorodności artykułów.

Dla zilustrowania, jakie sprawy najwięcej uczniów zajmowały, można przytoczyć tytuły kilku artykułów z różnych numerów.

Oto najważniejsze tytuły: „Pieniny, Perła Polski”; „Z Wielkanocnych zwyczajów w dawnej Polsce”; „Recenzja z przedstawień dla młodzieży: Chory z Urojenia, Trubadur, Cyd i. t. d.”; „Historja i rozwój Sodalicyj Marjańskich”; „Przebieg Powstań Górnosłańskich”; „Zmartwychstanie” (wiersz); „Niedziela Goikowa na Górnym Śląsku”; „Zemsta Widma” (nowela); „Zeszlóroczne nagrody literackie w Polsce” — i wiele innych

Jeżeli chodzi o stronę materialną pisma, czyli o samowystarczalność, to trzeba zaznaczyć, że dzięki licznym inseratom i sprzęstemu kolportażowi pismo idzie prawie o własnych siłach. W osiemdziesięciu procentach pismo rozchodzi się w naszym zakładzie, reszta przypada na pozostałe dwa gimnazja w Katowicach i na kilka miast województwa śląskiego, a w końcu na osoby, stojące poza szkołą.

Z licznych recenzji o „Naszem Pisemku“ na szczególniejszą uwagę — ze względu na rzeczowość krytyki — zasługuje artykuł p. red. J. Przybyły p. t.: Twórczość literacka młodego Śląska, zamieszczony na łamach dziennika „Polska Zachodnia“. W sześciu odcinkach fejletonowych p. Przybyła poddaje krytyce poszczególne numery, rzucając wiele trafnych uwag, z których redakcja nie omieszczała skorzystać.

Skarżąc się na zanik piśmiennictwa wśród młodszego pokolenia na Śląsku p. red. Przybyła „stwierdza z prawdziwą radością, że twórczość literacka ujawniła się wśród najmłodszego pokolenia młodzieży śląskiej t. j. wśród młodzieży gimnazjalnej“. „Przyszyły historyk literatury polskiej na Śląsku z zadowoleniem i uznaniem stwierdzi, że utwory literackie odznaczały się poważną myślą, głębokiem uczuciem i formą poprawną, niektóre zaś zdradzały istotną wartość artystyczną“. W końcu należy nadmienić, że „Nasze Pisemko“ znajduje się na P. W. K. w Poznaniu w pawilonie prasy śląskiej i szkolnym.

Opiekunem pisma z ramienia Dyrekcji jest p. Dr. Stefan Ciembroniewicz, nauczyciel tut. Zakładu.

c) Biblioteka uczniowska:

Biblioteka liczyła na początku roku szkoln. 1928/29 dzieł 693, w tem 18 dzieł odnoszących się do awjatyki i żeglugi i 37 dzieł odnoszących się do higieny i sportu.

Dzięki zabiegom Dyrekcji zakładu otrzymała biblioteka wydatną subwencję od W. O. P. i zakupiła w ciągu bieżącego roku szk. 393 dzieła treści zarówno naukowej jak i powieściowej. Ponadto wyłączono z biblioteki nauczycielskiej 243 dzieła, tak że obecnie biblioteka liczy dzieł 1329.

Dyrekcja zakupiła również szafę biblioteczną, w której znalazło pomieszczenie przeszło 700 książek.

Przez ostatnie zakupy wzbogaciła się biblioteka o szereg dzieł używanych przez uczniów jako lektura szkolna i domowa, przez co odgrywa obecnie rolę prawdziwej pomocy szkolnej.

Dyżury odbywały się w godzinach popołudniowych. Celem umożliwienia uczniom dojeżdżającym korzystania z biblioteki projektuje Dyrekcja urządzenie w przyszłym roku szk. lotnych bibliotek klasowych, o odpowiednim doborze książek.

Bibliotekę prowadził p. Edward Wazł., nauczyciel tutejszego Zakładu.

d) Kółko historyczne.

Kółko historyczne zostało zorganizowane w listopadzie 1928 roku; liczy 30 członków z pośród uczniów 3-ch klas najwyższych.

Celem kółka jest rozszerzanie i pogłębianie materiału przerobionego na lekcjach, a także przyzwyczajanie uczniów do samodzielnej pracy. Dla osiągnięcia powyższego celu odbywają się zasadniczo co dwa tygodnie zebrania, na których członkowie wygłaszają referaty; po referatach wywiązuje się zwykle mniej lub więcej ożywiona dyskusja.

Opiekunem kółka jest p. Józef Dobaczewski, nauczyciel tut. Zakładu.

e) Kółko Krajoznawcze.

W październiku u. r. założone kółko rozwijało swą działalność krajoznawczą na najbliższym terenie. Członkowie zwiedzili fabrykę w Chorzowie, w ziemie zaś zrobiono wycieczki na Baranią Górę i na Magórkę, a z wiosną wyteżono wszystkie siły na przygotowanie wycieczki na P. W. K. w Poznaniu. Wycieczka ta, w której brali udział także uczniowie z poza kółka w ogólnej liczbie 108, odbyła się od 19 do 23 czerwca br.

W ziemie urządziło Kółko wycieczki narciarskie w Beskidy, przyczem Dyrekcja Zakładu przysłała Kółku z pomocą, zakupiwszy 12 par nart. Wreszcie należy zaznaczyć, że Kółko założyło kasę, w której lokuje się drobne oszczędności członków celem finansowania większych wycieczek krajoznawczych.

4. Wychowanie społeczne:

a) Szkolna kasa oszczędności

Szkolna kasa oszczędności zorganizowana w ubiegłym roku początkowo w trzech oddziałach, została w bieżącym roku szk. zaprowadzona we wszystkich oddziałach pięciu niższych klas. Druków dostarcza bezpłatnie Miejska Kasa Oszczędności.

Zestawienie oszczędności uczniów za rok szk. 1928/29 przedstawia się następująco

klasy pierwsze	505,10 zł.
„ drugie	211,50 „
„ trzecie	128,— „
„ czwarte około	200,— „
„ piąte około	400,— „

Wszystkie klasy złożyły około 1450,— zł.

b) Kółko abstynentów:

Kółko abstynentów liczy 35 członków. Prawie wszyscy wstrzymują się również od palenia tytoniu. Zebrania z wykładami

odbywają się co miesiąc. Członkowie wygłosili w bieżącym roku szkolnym następujące referaty: 1) Alkoholizm i walka z nim na Śląsku w dawniejszych czasach, 2) Wielcy propagatorzy idei wstrzemięźliwości na Śląsku, 3) Robotnik a alkoholizm, 4) Dla czego właśnie na Śląsku walka z alkoholizmem jest aktualna, 5) Alkoholizm i zbrodniczość, 6) Alkoholizm jako klęska społeczna, 7) Alkohol i jego wpływ na władze duchowe. 8) Alkohol a skarb państwa, 9) Polska w porównaniu z państwami, gdzie obowiązuje prohibicja. Kółko posiada bibliotekę, liczącą 50 tomów, przeważnie o treści antyalkoholowej. W wszystkich imprezach Ligi Antyalkoholowej Kółko brało czynny udział. Dla rozrywki członków zakupiono 2 partje szachów. Patronem Kółka jest ks. R. Josiński.

c) Kółko miłośników lotnictwa i przyjaciół morza:

Kółko miłośników lotnictwa i przyjaciół morza zawiazane w ubiegłym roku szkolnym, kontynuowało swe zamierzenia i cele w roku bieżącym. Członkowie Koła, świadomi swej roli, pracowali przede wszystkim nad pogłębieniem swych wiadomości z zakresu lotnictwa, jak i nad rozszerzeniem horyzontów wiedzy o roli morza dla tworzącej się Polski. W tym celu członkowie Koła zbierali się każdego tygodnia na pogadanki, na których referowali związane z powyższem kwestje. Dzięki Lidze Morskiej i Rzecznej biblioteka zapoczęta przez Dyрекcję zakładu znacznie się rozszerzyła, dając materiał do referatów i samodzielnych studiów członków. Niestety! przyznać trzeba, że młodzież nasza nie docenia jeszcze roli książki w rozwijaniu wiedzy, a zwłaszcza książki o treści poważnej. Z roku na rok stan ten zmienia się na lepsze i dlatego żywić można nadzieję, że w niedługim czasie książka stanie się dla niej najlepszym przyjacielem.

Wybrany na początku roku szkolnego zarząd w następującym składzie: Lipiński kl. VIII. prezes, Bąkowski kl. VII. zastępca, Kowalski kl. VII. skarbnik, Piotrowski kl. V. bibliotekarz, Pira-doff kl. III. zastępca, Wolff kl. V. kierownik sekcji morskiej, spełniał swe zadanie należycie, wykazując dużą inicjatywę. Członkowie zarządu przewodniczyli kolejno pogadankom, ich staraniem urządzono w czasie tygodnia lotniczego wielce udatny wieczorek. Ze względu na kuratora koła, który nie mógł w tym roku wiele czasu poświęcać kołu, praca na zewnątrz osłabła i niejedna dobra myśl (n. p. modelarstwo) musiała być odłożona. Jest nadzieja, że w roku przyszłym, L. O. P. P. zorganizuje kurs modelarstwa lotniczego dla młodzieży, aby pracę kół lotniczych pchnęło na realniejsze tory. Należy też oczekiwać, że Liga Morska i Rzeczna zorganizuje wreszcie, oczekiwany od dwóch lat kurs pływania i wioślarstwa. Wogóle ściślejszy kontakt ze starszem społeczeństwem byłby dla pracy w tej dziedzinie wielce korzystny.

5. Wychowanie estetyczne i towarzyskie:

a) Kółko rysunkowe:

Kółko to założono w listopadzie 1927 roku. Opiekunem kółka jest p. Jerzy Drozdowski, nauczyciel rysunków.

Zebrania odbywały się regularnie raz na tydzień. Ilość członków uczęszczających 17, składających się z uczniów kl. III—V. Szereg prac wykonanych przez kółko wyróżniono na wystawie, urządzonej przez W. O. P. przed Powszechną Wystawą Krajową. Koło odbyło 3 wycieczki i urządziło 2 wystawy.

b) Orkiestra szkolna:

Z inicjatywy kilku uczniów powstała w ubiegłym roku szkolnym smyczkowa orkiestra szkolna, dobrze wyposażona dzięki hojności Rady Rodzicielskiej, istniejącej przy tut. zakładzie.

W ciągu roku szkolnego 1928/29 orkiestra ta znacznie się powiększyła i udoskonaliła. Urządziła szereg koncertów i przez to zyskała sobie sympatię i uznanie nie tylko w obrębie murów szkolnych lecz także wśród miejscowego społeczeństwa. Jako cel postawili sobie członkowie orkiestry szerzenie zamiłowania do muzyki wśród uczniów oraz zjednoczenie miłośników muzyki dla zapoznania się z jej literaturą i dziejami.

Orkiestra składa się obecnie z 30 uczniów, pomiędzy którymi znajdują się także wiele obiecujący soliści. O intensywności pracy orkiestry świadczy pokaźna liczba występów publicznych w bieżącym roku szkolnym, bo aż 25. Próby odbywały się raz na tydzień.

Dyrygentem orkiestry jest L. Dyrda, uczeń kl. VII.

c) Tow. Przyjaciół Teatru organizowało w teatrze miejskim popołudniowe przedstawienia szkolne, w których uczniowie tut. zakładu brali udział.

Ponadto szkoła organizowała dla uczniów wykłady, produkcje literackie i przedstawienia filmowe. Urządzono również szereg poranków i obchodów z programem całkowicie wykonanym przez uczniów tut. zakładu (patrz kronika!).

VII. Szkoła a Społeczeństwo.

a) Członkowie grona nauczycielskiego pracowali poza szkołą w różnych towarzystwach oświatowych, szczególnie zaś w Towarzystwie Czytelni Ludowych i Sekcji Oświatowej T. N. S. W. Kilku nauczycieli tut. zakładu wygłaszało również wykłady przez radio.

Kierownictwo zakładu chętnie zezwalało towarzystwom oświatowym na urządzenie w budynku szkolnym odczytów, kursów, zjazdów, obchodów itp. W budynku szkolnym odbywały się również stałe kursa dokształcające, zorganizowane przez Towarzystwo Nauczycieli Szkół średnich, a mające na celu przygotowywanie osób dorosłych do egzaminu dojrzałości i z zakresu 6 klas gimnazjalnych, następnie kursa języka polskiego dla urzędników przedsiębiorstw przemysłowych, kursa dla organistów, kursa dla drogerzystów, pielęgniarek, ochraniarek, wyższe kursa nauczycielskie itp. Ponadto używały sali gimnastycznej towarzystwa sportowe, gimnastyczne i „Ośrodek wychowania fizycznego“.

Młodzież brała udział w obchodach narodowych, urządzonych bądźto przez samą szkołę, bądźto przez miejscowe towarzystwa kulturalno-oświatowe. Blższe szczegły w kronice.

Społeczeństwo odnosi się do tutejszego zakładu życzliwie.

---

b) Rada Rodzicielska.

Rada Rodzicielska istnieje przy tutejszym zakładzie już od 3 lat, a działalność jej jest oparta na własnym statucie.

Głównym celem tej Rady jest zacieśnianie węzłów pomiędzy rodzicami uczniów a szkołą i skoordynowanie ich obustronnej inicjatywy, myśli wychowawczej i wszelkich poczynañ z dobrem szkoły i młodzieży związanych tak, aby w pracy wychowawczej wpływy rodzin i szkoły nie szły odrębnie, lecz wzajemnie się przenikały i istotnie dopełniały, wreszcie wytworzenie jak najpomyślniejszych warunków dla moralnego i fizycznego wychowania młodzieży.

Środkami zaś do uzyskania powyższego celu i spełnienia swego zadania miały być: zebrania dyskusyjne i odczyty, materialne wspomaganie ubogiej młodzieży i zbieranie w tym celu funduszków potrzebnych dla rozwinięcia działalności Rady Rodzicielskiej, występowanie do Władz w sprawach celami organizacji objętych i t. p.

Wybrany na Walnem zebraniu członków Rady Rodzicielskiej Wydział ukonstytuował się w ten sposób, że wybrano:

Prezesem: p. Kerekjartę, I. Zastępcą Prezesa: p. Dr. Raspa, II. Zastępcą Prezesa: p. Dyrektora Czernichowskiego, Sekretarzem: p. Gadleca, Skarbnikiem: p. Kamskiego.

Z ramienia grona nauczycielskiego zgodnie z postanowieniami statutu oprócz PP. Dyrektora Czernichowskiego i p. Kamskiego w skład Zarządu wchodził p. Drozdowski.

W ciągu bieżącego roku szkolnego Rada Rodzicielska zdobyła fundusz w kwocie 2.103 zł. 36 gr.

Z tego przypada tytułem:

Pozostałości z roku 1927/8	445 zł 36 gr
Wkładek od członków za rok 1928/9	898 „ — „
Subwencji od Związku Kopalni „Robur“	200 „ —
Subwencji od Zjednoczonych Hut „Król i Laury“	200 „ —
Subwencji od Zarządu Kopalni „Eminencji“	100 „ —
Drobnych datków od firm	260 „ —

r a z e m: 2.103 zł 36 gr

Z powyższej kwoty wydatkowano:

Na wynagrodzenie kapelmistrza za prowadzenie orkiestry szkolnej	900 zł —
Na nagrody dla uczniów (gwiazdka)	156 „ —
Na nuty, naprawę instrumentów muzycznych i na potrzeby kancelaryjne	42 „ 05 „
Na kolonję harcerską (subwencja)	300 „ —
Na kolonję „Czerwonego Krzyża“	300 „ —
Na kolonję w Mniehu (subwencja)	300 „ —
Saldo:	105 „ 31 „

r a z e m: 2.103 zł 36 gr.

VIII. Wynik egzaminów dojrzałości w roku szkolnym 1928/29.

A. Egzaminy dojrzałości w terminie zimowym.

Oddział dla mniejszości jęz. niemieckiej.

Pisemne egzaminy dojrzałości w terminie zimowym odbyły się od 5. do 7. lutego 1929 r. oraz 11. lutego 1929 r.

Tematy wypracowań:

Język polski:

1. Rola piśmiennictwa w odrodzeniu moralnem i politycznem naszego narodu.
2. Znaczenie teatru w życiu kultural. jednostki i społeczeństwa.
3. Rozwinąć myśl, zawartą w słowach A. Mickiewicza: „Wszystko, co nasze jest, Ojczyzny jest“.

Język łaciński:

2. M. T. Cicero Pro Sexto Roscio Am. 55, 56, 57, Od „Accusatores“ do „gratissimum est“.

Język grecki:

2. Xenophon Hell. V 2.25 — 29. Od „Ho de Phoibidas“ do „eipe tade“.

Język niemiecki:

1. Der Einfluss der fremden Literaturen auf die deutsche im 18. Jahrhundert.
2. Wie leistete das polnische Nationalbewusstsein dem fremden Drucke Widerstand?
3. Welchen Nutzen zieht die Gesellschaft aus dem Sparsinn des einzelnen.

Matematyka:

1. Drei Zahlen bilden eine stetige Proportion, ihre Summe ist 126, ihr Produkt beträgt 13 824. Wie heissen die Zahlen?
2. Welchen Winkel schliessen die vom Punkt P (—3,7) an die Parabel $y^2 = 5x$ gelegten Tangenten mit einander ein? Wie lauten ihre Gleichungen und wie gross ist die Fläche des von den Tangenten und der Berührungssehne begrenzten Dreiecks?

Fizyka:

1. Ein Beil, dessen Schärfe 20° beträgt, trifft mit einer kinetischen Energie von 10 kgm einen Pfahl, in den es 4 cm tief eindringt. Wie gross ist dabei der im Mittel auf die Seitenflächen ausgeübte Druck?
2. Die Elektrolyse:
  - a) Vorgang und Nomenklatur,
  - b) Theorie von Clausius und Arrhenius,
  - c) Elektrolytische Messung der Stromstärke;
  - d) Technische Anwendung der Elektrolyse.
3. Die Arten des Wärmetransportes.

Wynik egzaminu:

Uczniów	Zgłosiło się		Odstąpiło od egzaminu		Uznano za dojrzałych		Reprobowano	
	pol.	niem.	pol.	niem.	pol.	niem.	pol.	niem.
publicznych eksternów	—	17	—	—	—	7	—	10
	—	—	—	—	—	7	—	—
Razem	—	17	—	—	—	7	—	10

Wykaz abiturjentów

uznanych za dojrzałych w terminie zimowym:

1. Draga Hubert — urodz. 11. VIII. 1907 w Mikołowie.
2. Kahlert Herbert — urodz. 24. III. 1909 w Bogucicach.
3. Marzoll Horst — urodz. 4. IX. 1909 w Mysłowicach.
4. Mzyk Leon — urodz. 9. II. 1908 w Chorzowie.
5. Pielok Fryderyk — urodz. 25. VI. 1907 w Katowicach.
6. Rak Gerhard — urodz. 22. VI. 1908 w Małej Dąbrowce.
7. Schmidt Joachim — urodz. 11. X. 1907 w Mikołowie.

B. Egzaminy dojrzałości w terminie letnim.

Oddział polski.

Tematy wypracowań:

Język polski:

1. Polski dramat romantyczny,
2. Lud w literaturze polskiej,
3. Rozwinąć jako program życia wiersz Asnyka:

„Do tych należy intrzejszy dzień,
Co nowych łakną zdobyć;
Kto się usuwa w ciszę i w cień,
Ten się do żywych nie liczy.“

Historja:

1. Utrata Śląska przez Polskę. (Przyczyny i skutki).
2. Walki o niepodległość Polski w dobie porozbiorowej.
3. Zasady współczesnego państwa konstytucyjnego na podstawie Konstytucji z 17. marca 1921 r.

Język łaciński:

Salustius: Bellum Catilinae cap. 51 od słów Maiores nostri do facturum.

Matematyka:

1. Przy końcu którego roku utworzy się suma 18 295,6 zł, jeśli na początku każdego roku wnosić do banku ilość złotych, równą pierwiastkowi równania $92 \log x = 778\,688$, na procent, równy ilorazowi postępu geometrycznego, w którym $a_1 + a_2 = 9$ i $a_3 + a_4 = 110,25$?
2. Obliczyć odległość dwóch punktów niedostępnych P. i Q wcinając się wprzód na podstawie pomiarów! $AB = a = 480$ m. $\sphericalangle PAQ = 78^\circ 1' 45''$; $\beta = \sphericalangle QAB = 36^\circ 11' 55''$; $\gamma = \sphericalangle ABP = 34^\circ 54' 55''$; $\delta = \sphericalangle PBQ = 84^\circ 9' 12''$.

Fizyka:

1. Na równi pochyłej o kącie nachylenia $\Omega = 30^\circ$ rozpoczyna kula swój ruch od najniższego pkt. z szybkością $c = 20$ m/sec; na szczycie równi pochyłej szybkość tej kuli jest wyczerpana; wyznaczyć czas wznoszenia się kuli oraz długość tej równi pochyłej! (Przyspieszenie ziemskie $g = 10$ m/sek.).
2. Ile ważą 8 l acetylenu o temperaturze 270° C i 32 atmosferach preżności? (Gęstość acetylenu względem powietrza = 0,899). (1 L powietrza waży w warunkach normalnych 1,293 g).
3. Busola stycznych o oporze $r = 0,05 \, \Omega$, włączona do obwodu źródła elektryczności pokazuje wychylenie wskazówki $\alpha = 58^\circ$, które zmniejszą się, po dodatkowym włączeniu oporu $r_1 = 2 \, \Omega$ w obwód do $\alpha_1 = 30^\circ$; jak duży jest opór wewnętrzny źródła elektryczności?

Oddział niemiecki.

Tematy wypracowań:

Język polski:

1. Typy staropolskie w „Panu Tadeuszu”, w „Zemście” i w „Trylogii” Sienkiewicza.
2. Znaczenie sportu w życiu jednostki i narodu.
3. Radio jako czynnik kulturalny.

Język grecki:

Xenophon — Hell. VII. 1 § 1—4. Od To dhystero do gignesthe.

Język łaciński:

Sallustius: Bellum Catilinae cap. 51 od słów Maiores nostri do facturum.

Język niemiecki:

1. Welche Bildungsmöglichkeiten eröffnen Buch, Bühne und Film?
2. Die Glocke in ihren Beziehungen zum menschlichen Leben.
3. Not lehrt beten — Not kennt kein Gebot — Not macht erfindendisch.

Matematyka:

1. Ein Leuchtturm von 69 m Höhe wurde an einer Stelle des Meeresufers in der Augenhöhe 1,7 m unter dem Höhenwinkel $\alpha = 2^{\circ}11'42''$ gesehen und eine Verbindungslinie mit einem Schiffe erschien unter dem Horizontalwinkel $\beta = 75^{\circ}24'$, während der Schall von dem Schiffe bis zur Beobachtungsstelle 12 Sekunden brauchte. (Schallgeschw. $c = 332,5$ m/sec.). Wie weit war das Schiff vom Turme entfernt?
2. Wie gross sind die Seiten eines gleichseitigen, einer Ellipse mit den Halbachsen $a = 5$ und $b = 4$ umgeschriebenen Dreiecks, wenn eine Ecke auf der grossen Achse liegt?

Fizyka:

1. Die Ausdehnung fester und flüssiger Körper durch Wärme.
2. Die Umwandlung elektrischer Energie in Wärme- und Lichtenergie.
3. Eine Linse entwirft von einem Fensterkreuz auf der gegenüberliegenden Wand ein scharfes Bild, das $b = 29,5$ cm von der Linse entfernt ist. Bringt man die Linse um $c = 350$ cm näher an das Fenster heran, so ist der Abstand des Bildes von der Linse $b_1 = 30,3$ cm. Wie gross ist die Brennweite der Linse?

Ustne egzaminy dojrzałości odbywały się pod przewodnictwem pp. wizytatorów Dr. Ernesta Farnika (dla abiturjentów, zdających w języku polskim) i Wincentego Ogrodzińskiego (dla abiturjentów, zdających w języku niemieckim) od 1. do 7. maja 1929 r.

Wynik egzaminów.

Uczniów	Dopuszczono do egzaminu				Odstąpiło od egzam.		Uznano za dojrzał.		Reprobowano	
	pismneg		ustneg		pol.	niem.	pol.	niem.	pol.	niem.
	pol	niem.	pol.	niem.						
publicznych eksternistów	14	34	14	27	—	1	14	19	—	7
	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Razem:	16	34	14	27	—	—	14	19	1	7

Wykaz abiturientów uznanych za dojrzałych w terminie letnim.
Oddział polski:

Lp.	Nazwisko i Imię	Data i miejsce urodzenia	Ilość lat nauki w szkole średniej
1.	Bańka Józef	21. III. 1910, Gliwice	8
2.	Broda Walter	4. XII. 1909 Bogucice	8
3.	Buchner Witold	16. IX. 1911, Kátowice	8
4.	Himel Jerzy	23. VII. 1909, Ligocka-Kuźnia	8
5.	Kamieniecki Mieczysław	7. I. 1911, Czerniowce	8
6.	Klyczka Jan	6. I. 1909, Kochłowice	8
7.	Kuźniarski Jan	27. I. 1910, Rudnik	9
8.	Lipiński Fryderyk	31. I. 1911, Katowice	9
9.	Machnik Wilhelm	9. I. 1910, Mała-Dąbrówka	8
10.	Mazurek Henryk	30. V. 1910, Mała-Dąbrówka	8
11.	Nossol Karol	21. III. 1911, Królewska Huta	8
12.	Pluta Wilhelm	9. I. 1910, Kochłowice	7
13.	Warzecha Piotr	24. IV. 1910, Domecko	8
14.	Wojnar Witold	9. I. 1910, Łazy	9

Oddział niemiecki.

Lp.	Nazwisko i Imię	Data i miejsce urodzenia	Ilość lat nauki w szkole średniej
1.	Aronade Franciszek	20. VII. 1912, Katowice	8
2.	Berliner Fryderyk	15. X. 1911, Katowice	8
3.	Hałamitzky Ernest	21. I. 1910, Nowy Bieruń	8
4.	Hoffmann Kurt	9. X. 1910, Gliwice	9
5.	Janke Winfried	17. VII. 1910, Wrocław	9
6.	Klemenzy Alfred	18. VIII. 1910, Sarzanig	8
7.	Kostorz Günter	5. XII. 1910, Katowice	8
8.	Labus Karol	16. I. 1911, Mysłowice	9
9.	Lisura Wilhelm	31. VIII. 1910, Raciborz	8
10.	Miosga Helmut	14. IV. 1909, Zawiercie	9
11.	Moik Jerzy	11. I. 1910, Rożdzień	8
12.	Reschka Gerhard	26. V. 1910, Bytom	8
13.	Rybok Wolfgang	19. IX. 1911, Stary Bieruń	9
14.	Schoen Paweł	3. XI. 1908, Hołdunów	8
15.	Sedlatschek Francis.	12. I. 1911, Szopienice	8
16.	Slotosch Walter	23. IV. 1911, Król. Huta	8
17.	Spychalski Szczepan	5. VI. 1910, Opole	8
18.	Starziński Feliks	10. IV. 1911, Król. Huta	8
19.	Żydek Antoni	18. XII. 1909, Racibórz	8

IX. Zestawienie rachunkowe

za czas od 1. lipca 1928 do 30. czerwca 1929 r.

F u n d u s z	Przychód	Rozchód
na utrzymanie, czyszczenie, oświetlenie i opał zakładu . .	11 503,52	11 503,52
na wydatki kancelaryjne . . .	1 630,—	1 630,—
na środki naukowe	25 000,	25 000,—
na gry i zabawy	6 030,65	5 520,02
własny fundusz dyspozycyj- ny Dyrekcji	1 862,13	1 460,40

X. Kronika Zakładu.

3. IX. 1928 rozpoczęcie roku szkolnego uroczystem nabożeństwem w kościele katedralnym.
8. IX. — odbył się odczyt propagandowy o celach i zadaniach Ligi Obrony Powietrznej Państwa.
25. IX. — zwiedzali uczniowie wystawę „Wnętrze domu“, urządzonej na placu wystawowym obok parku Kościuszki.
10. XI. — obchodzono uroczyście rocznicę odzyskania niepodległości. Uczniowie brali udział w nabożeństwach, urządzonych w kościele katedralnym rzym.-katolick., w kościele ewangelickim i w synagodze. Młodzież uczestniczyła w pochodzie i defiladzie przed przedstawicielami władz. W auli gimnazjum odbył się uroczysty poranek.
19. XII. — Uczniowie klas mniejszościowych urządzili uroczystą akademię ku uczczeniu kompozytora Schuberta.
21. XII. — wykład inż. Marwida p. t. Nowe metody oraz ułatwienia przy wykonywaniu wszelkich działań matematycznych.
3. I. 1929 otwarcie szkolnego ambulatorium dentystycznego.
6. I. — urządziła Rada Rodzicielska przy tut. Zakładzie dla uczniów gwiazdkę. Na program złożyły się: przemówienia prezesa Rady Rodzicielskiej p. Kerekjarty i Ks. katechety Josińskiego, kolendy przy choince, pięknie przystrojonej przez państwo Piradoffów i loteria fantowa. Ponadto obdarzono wielu uczniów książkami.
- 6.—9. III. — odbyły się rekolekcje wielkanocne dla uczniów tut. zakładu w kościele katedralnym.

19. III. — odbyło się nabożeństwo w kościele katedralnym z okazji imienin Marszałka Piłsudskiego. Po nabożeństwie urządzono w auli gimnazjum uroczysty poranek z programem bardzo urozmaiconym.
23. III. — wykład prof. Łutosławskiego o Mickiewiczu.
3. V. — Święto Narodowe uczczono uroczystą akademią w auli i udziałem w pochodzie.
5. V. — wzięli uczniowie gremjalnie udział w powitaniu pana Prezydenta Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej, tworząc szpaler podczas poświęcenia nowego gmachu wojewódzkiego.
6. V. — uczniowie tut. Zakładu tworzyli szpaler podczas odjazdu p. Prezydenta.
25. V. — odbyły się zawody międzyszkolne. Tutejszy zakład wystąpił do zawodów z własną, dobrze wyćwiczoną drużyną.
- 18.—22. VI. — wycieczka uczniów i nauczycieli na Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu.
27. VI. — uroczyste nabożeństwo i akademja szkolna z okazji jubileuszu 50-lecia kapłaństwa Ojca św. Piusa XI.
28. VI. — zakończenie roku szkolnego uroczystem nabożeństwem w kościele katedralnym i rozdanie świadectw.
-

XI. Statystyka zakładu.

Oddziały polskie.

Oddziały niemieckie.

	Ia	Ib	Ic	IIa	IIb	IIc	IIIa	IIIb	IIIc	IVa	IVb	Va	Vb	Vc	VIa	VIb	VIc	VIId	VIIf	Razem	Ia	IIa	IIIa	IVa	Va	VIa	VIId	VIIf	Razem
1. W roku 1927/28 w dniu klasyfikacji było uczniów	50	45	48	46	37	37	47	32	30	35	29	27	35	40	28	34	22	—	15	637	20	23	26	18	25	27	28	41	208
z tego promowano	40	30	28	32	27	25	37	24	24	21	22	—	18	19	22	15	10	—	14	435	18	17	22	13	23	19	21	35	168
z tego n'e promowano	10	15	20	14	10	12	9	8	6	14	7	—	17	21	6	19	12	—	1	201	2	6	4	5	2	8	7	6	40
z tego nie klasyfikowano	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Po egzaminach poprawczych wynik klasyfikacji za rok 1927/28:																													
chlubnie uzdolnionych	—	—	—	5	1	2	—	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	2	15	—	1	—	—	1	1	—	—	3
uzdolnionych	27	25	17	18	19	12	29	14	15	20	16	15	12	15	16	20	13	—	12	315	13	11	14	6	15	3	17	33	112
z zastrzeżeniem uzdolnionych	13	5	11	10	7	11	9	10	9	5	3	10	7	8	8	4	2	—	—	132	5	7	8	7	7	16	4	2	56
nieuzdolnionych	10	15	20	13	10	12	9	8	6	10	7	—	16	17	4	10	7	—	1	175	2	4	4	5	2	7	7	6	37
3. Liczba uczniów z początkiem roku szkolnego 1928/29:																													
przyjęto uczniów	54	50	51	51	36	41	42	35	30	46	50	35	29	25	24	25	27	26	18	695	15	20	22	25	14	29	24	40	189
w ciągu roku szkolnego przybyło	1	2	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	9	—	—	—	—	—	2	—	—	2
w roku szkolnym ubyło	10	10	4	5	5	2	5	6	3	6	9	5	3	3	6	3	1	2	2	90	2	1	3	5	1	3	5	—	20
pozostało na końcu r. szk.	45	42	49	46	32	39	37	29	27	40	41	30	26	23	18	23	26	24	17	614	13	19	19	20	13	26	21	40	171
Mędzy nimi było:																													
z tut. zakładu promowanych	—	—	—	34	27	27	33	22	20	25	37	20	17	20	15	18	21	20	15	371	—	16	16	16	12	20	16	22	118
z tut. zakładu repetentów	9	11	8	10	5	6	3	5	3	7	2	10	7	3	2	2	5	1	1	100	—	2	3	3	—	6	4	4	22
z innych szkół promowanych	—	—	—	1	—	4	—	—	1	6	2	—	2	—	—	2	—	1	—	19	—	1	—	—	—	—	14	15	
z innych szkół repetentów	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
na podstawie egz. wstępnego	36	31	41	1	—	2	1	2	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	116	13	—	—	1	1	—	1	—	16

[illegible]

(Ciąg dalszy)

8. Wpłaty za zużycie materiałów:																																	
uwolnionych w całości w I. półr.	—	—	1	1	—	1	6	2	3	9	4	5	4	4	2	4	4	3	9	62	—	1	4	2	3	—	1	4	15				
„ „ w II. „	3	2	1	1	—	3	8	3	5	3	2	5	4	3	4	3	2	4	9	65	1	1	3	3	2	—	—	4	14				
uwolnionych do połowy w I. półr.	6	10	6	24	15	24	20	18	12	20	25	15	14	15	12	11	11	11	3	272	—	5	4	1	1	2	3	3	19				
„ „ w II. „	8	3	17	10	12	7	6	10	8	6	10	7	11	7	3	4	3	7	2	141	—	3	2	1	1	2	2	2	13				
Płacących całą opłatę w I. półr.	48	39	44	26	21	17	16	14	14	14	21	16	10	7	7	11	12	12	6	355	15	14	14	22	10	27	22	33	157				
„ „ w I. „	36	37	33	35	22	31	24	19	15	35	34	22	12	14	13	16	21	14	6	439	14	16	15	19	11	25	20	34	154				
9. Według wieku:																																	
mających lat 10	9	11	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	1	—	—	—	—	—	—	1					
„ „ 11	12	18	18	3	6	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60	10	4	—	—	—	—	—	14					
„ „ 12	17	10	15	19	14	7	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87	2	8	—	—	—	—	—	10					
„ „ 13	7	3	8	15	12	8	12	8	7	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	83	—	6	7	1	—	—	—	14					
„ „ 14	—	—	1	8	—	15	15	12	8	9	15	—	—	2	—	—	—	—	—	85	—	1	9	6	3	—	—	19					
„ „ 15	—	—	—	1	—	6	6	3	11	20	13	6	7	4	1	1	—	—	—	79	—	—	2	5	5	3	—	15					
„ „ 16	—	—	—	—	—	1	4	1	8	10	18	7	10	4	6	1	7	—	—	77	—	—	1	6	—	11	2	20					
„ „ 17	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	2	7	6	8	5	6	6	—	—	43	—	—	—	2	2	4	5	6	19				
„ „ 18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	5	1	1	10	4	6	4	—	35	—	—	—	—	2	7	6	8	23				
„ „ 19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	11	4	8	28	—	—	—	—	1	1	6	19	27				
„ „ 20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	3	—	7	—	—	—	—	—	—	2	4	6				
„ „ 21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	2	2				
„ „ 23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1				
Razem		45	42	49	46	32	39	37	29	27	40	41	30	26	23	18	23	26	24	17	614	13	19	19	20	13	26	21	40	171			
10. Według zawodu rodziców:																																	
rolników	—	—	2	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
ziemian	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1				

XII. Imienny spis wszystkich uczniów w ciągu roku szkolnego 1928/29.

- Uwaga:** 1. Przy uczniach, którzy opuścili zakład w ciągu roku szkolnego, dodano datę odejścia;
2. uczniów, uzdolnionych do następnej klasy z wynikiem ogólnym „bardzo dobrym“ oznaczono znakiem *;
  3. uczniów, uzdolnionych do następnej klasy z wynikiem ogólnym „dobrym“ lub „dostatecznym“ oznaczono znakiem I;
  4. przy uczniach promowanych z zastrzeżeniem dodano znak I, a w nawiasie oznaczono przedmiot, w którym okazali postęp niedostateczny;
  5. uczniów nieuzdolnionych i przeznaczonych do egzaminu poprawczego, nie wymieniono imiennie lecz tylko liczbowo.

Oddział polski:

Klasa I a.

1. Baljon Wilhelm I (j. niem.)	24. Majewski Stanisław I (jęz. niemiecki)
2. Banaszcak Edmund I	25. Majnusz Herbert I
3. Borzucki Alfred I	26. Malczyk Norbert I (praca r.)
4. Buchta Ginter — 7. VI. 29.	27. Muszalik Werner I
5. Bujoczek Alfred I	28. Ogon Józef 28. XI. 1928
6. Cuda Kurt — 5. II. 29.	29. Orłowski Ludwik I
7. Daab Janusz I (j. niem.)	30. Psik Gerard I
8. Dorożalski Telesf. 31. I. 29.	31. Rađomski Alfred 31. I. 29
9. Dyszak Alfred I	32. Rolnik Wilibald I
10. Gambiec Marjan — 8. V. 29.	33. Ryszka Gerard I
11. Galus Stefan I	34. Singer Egon I (rysunki)
12. Golian Jerzy I (j. niem.)	35. Soból Paweł 19. XI. 28.
13. Gonszczyk Emil I (j. niem.)	36. Stokłosa Antoni I
14. Iwanecki Edmund I	37. Syrzysko Gerard I
15. Jackowski Joachim I	38. Szternfeld Dawid I (rys.)
16. Jaskółka Franciszek — 31. I. 1929	39. Tryjanowski Norbert I (przyrodoznawstwo)
17. Kańtoch Wiktor 31. I. 1929	40. Tryjanowski Werner I (przyrodoznawstwo)
18. Kołodziej Jan *	41. Woźnica Paweł I (j. niem.)
19. Latkowski Franciszek I	42. Woźniczek Józef (nieklas.)
20. Lemaszewski Stanisław I	43. Zawilski Sławom. 31. I. 29.
21. Lesik Zygfryd I (j. polski)	44. Ziembła Rudolf I.
22. Lizoń Ewald *	
23. Lotko Józef I	

11 uczniów nieuzdolnionych.

Klasa Ib.

1. Bednarski Jan (9. XI. 28.)	23. Lelonek Antoni I (j. polski)
2. Benisz Emil I	24. Lubrich Wilhelm (28. I. 29)
3. Bieganowski Stanisław I	25. Marciniak Józef I
4. Binkowski Tadeusz I (przyrodoznawstwo)	26. Mehlich Alojzy I
5. Bochynek Rudolf I (j. pol.)	27. Mrowiec Henryk I (j. n.)
6. Brzoza Franciszek I	28. Muszkietorz Bernard I (j. niemiecki)
7. Felgenhauer Waldemar I	29. Paszek Józef I
8. Gattner Hubert I	30. Pilcer Witold I
9. Głomb Alfred (28. I. 1929)	31. Pisarski Adolf I
10. Grzesica Alojzy I	32. Posmyk Franciszek I
11. Gwóźdź Józef I (rysunki)	33. Rehlich Paweł I
12. Jurzyca Jerzy I	34. Sikorski Jan I
13. Kaczmarek Henr. (30. I. 29)	35. Starzyński Tad. (10. X. 28.)
14. Kijas Bolesław (30. I. 29)	36. Skornia Józef I (rob. ręcz.)
15. Kimont Marjan I	37. Skutella Franciszek I
16. Klar Alfred I	38. Suchanek Bern. (30. I. 29.)
17. Kopiec Wilhelm I	39. Szczepański Leon I
18. Kowalczyk Bertold I (matematyka)	40. Tomecki Reinhold I
19. Kuczewski Zbigniew I	41. Warzecha Bern. (30. I. 29)
20. Kurek Józef I (j. polski)	42. Zając Mieczysław (w Ic od 30. I. 1929)
21. Kuś Henryk I	43. Zaszkolny Jan I
22. Kuzias Eryk (30. I. 1929)	

Nieuzdolnionych 9.

Klasa Ic.

1. Albrecht Gerhard I (rys.)	19. Mamok Norbert I (rys.)
2. Drysz Ginter I (rysunki)	20. Mol Paweł I
3. Dyla Gerhard I	21. Muc Jan I
4. Fernys Ryszard I	22. Nowak Franciszek I
5. Frischer Fryderyk I	23. Nowak Jan I
6. Galios Jerzy (24. V. 1929)	24. Piątek Leon I
7. Gabryel Leon I	25. Płaczek Stefan I
8. Golik Roman I	26. Podhorski Wacław (21. XII. 28)
9. Gawłowski Leon I	27. Polek Marjan I (z niem.)
10. Gricz Józef I	28. Pospiech Stanisław I
11. Guzy Augustyn I	29. Rymarczyk Ryszard I
12. Hałupka Herman *	30. Strzępek Helmut I
13. Janusz Mieczysław I	31. Steuer Wilhelm I
14. Jarczyk Gerh. (26. III. 29)	32. Sołtysik Błażej I
15. Kaida Eryk I	33. Szczyrba Roman I (rys.)
16. Korczyński Jarosław I (j. niemiecki)	34. Szymała Wład. (18. IV. 29)
17. Kumor Rudolf I	35. Schmitzer Mieczysław I
18. Małkowski Jan *	36. Widera Aleks. I

37. Wilk Florjan I	41. Bartoszek Artur I
38. Więcek Jan I (praca ręcz.)	42. Janik Bernard Antoni I
39. Wieczorek Emil I	43. Zając Mieczysław I (niem.)
40. Wyżgolik Teobald I	

Nieuzdolnionych 10 uczniów.

Klasa II a.

1. Altholz Leon I (przyroda)	22. Mazurek Józef I
2. Burszka Stanisław I	23. Mika Józef I
3. Chmura Bolesław I	24. Patrich Adolf I
4. Duda Wilhelm I	25. Potrawa Ewald I
5. Grolik Karol I.	26. Potok Jerzy I
6. Grudniok Alfred I (historja)	27. Piecka Alfons I (przyroda)
7. Grychtolik Józef I	28. Pluta Franciszek I
8. Habelt Józef I (geografja)	29. Rożałowski Zbigniew I
9. Ilk Wilhelm (29. I. 1929)	30. Rund Tadeusz (14. XI. 28)
10. Kapias Jan I	31. Sadlon Karol (22. III. 29)
11. Kazek Henryk I (polskie)	32. Sauer Alojzy I
12. Kołodziej Eugenjusz I	33. Spendel Stefan I
13. Kołeczko Bolesław I	34. Steuer Paweł I
14. Korczyński Adam I	35. Smuda Herbert I
15. Korfanty Franciszek I (niemieckie)	36. Szubert Jan I
16. Kempa Augustyn I	37. Wąsik Józef I
17. Kubacki Jan I	38. Wójcik Jan I
18. Kurek Władysław (29. I. 29)	39. Wójcik Ginter I (polskie)
19. Kurz Edmund I	40. Wilczek Aleksander I
20. Lipowicz Jerzy I	41. Wieczorek Stefan I
21. Matysik Eryk I	42. Fronczak Jerzy (29. I. 29)

Nieuzdolnionych uczniów 9.

Klasa II b.

1. Bańka Herbert I	14. Kosek Jan I
2. Beldoch Adam I	15. Kosz Wiktor I
3. Bielenin Władysław I (j. niemiecki)	16. Kotas Henryk (7. V. 29)
4. Breiter Zbigniew I	17. Kręcik Alojzy I
5. Chlebek Eryk I	18. Kurzok Werner I (matem.)
6. Cerling Tadeusz I	19. Książek Józef I
7. Cymerman Stanisław I	20. Lałbryga Hieronim (31. I. 29)
8. Fragstein Alfons (21. XII. 28)	21. Lamczyk Jerzy I
9. Ganszczyk Jerzy I	22. Lazar Alfons I
10. Jesionek Tadeusz I	23. Matysik Edgar I (matem.)
11. Kacz Zygmunt (24. XI. 28)	24. Mędlewski Antoni I
12. Klar Jan I	25. Ogrodziński Władysław I (rysunki)
13. Knicz Edward I	26. Okoń Henryk I

27. Penczek Rudolf I	32. Spiel Jacek I
28. Rospendowski Florjan I	33. Szuchaja Ernest I
29. Siwczyk Paweł I	34. Tomczyk Frithjow I
30. Sobieszek Antoni I	35. Zbislawski Zbislaw I
31. Sobota Jan (18. IV. 29)	36. Żebro Stanisław I

Nie uzyskało promocji uczniów: 1.

Klasa II c.

1. Blum Edward I (matem.)	17. Latka Walter I
2. Bula Henryk I	18. Lepich Walter I
3. Cupryś Stanisław I	19. Mazurek Gerard I
4. Cyrys Franciszek (31. I. 29)	20. Motyl Piotr I (matemat.)
5. Dyrda Jan I (j. niemiecki)	21. Muszalski Kazimierz I (rys.)
6. Garus Franciszek I	22. Nowak Jan I
7. Grajek Stefan I (przyrod- znawstwo)	23. Olszyński Jerzy I (j. niem.)
8. Gorys Rudolf I (przyrod- znawstwo)	24. Orszulok Wojciech I
9. Guzy Stefan I	25. Rogalski Tomasz I
10. Gwoździ Jan I (ćw. ciel.)	26. Rozumek Wincenty I
11. Hałupka Paweł I (matem.)	27. Skutella Józef I
12. Herman Henryk I	28. Stolarczyk Henryk I (rys.)
13. Hreczański Kazimierz I (j. niemiecki)	29. Szurek Jan I (j. niemiecki)
14. Kwapieliński Paweł I (29. IV. 29)	30. Trzeciak Jan I
15. Kłęczek Władysław I (matematyka)	31. Wegnerowski Edmund I
16. Latarnik Jan I	32. Wilk Idzi I
	33. Wilk Paweł I
	34. Wrożyna Ewald I
	35. Wyżolik Adolf I
	36. Zakrzewski Andrzej I
	37. Zawisz Ottokar I

Niepromowanych 3 uczniów.

Do egzaminu poprawczego 1 uczeń.

Klasa III a.

1. Bańka Zygfryd I	14. Kamski Kazimierz I
2. Barański Maksymilian I (matematyka)	15. Koziołek Józef I
3. Baron Egon I	16. Kuźbica Paweł *
4. Dobusz Zbigniew I	17. Kucharski Mieczysław I (matematyka)
5. Draguła Jerzy *	18. Latkowski Antoni (31. I. 29)
6. Dylong Paweł I	19. Löw Konrad (31. I. 29)
7. Friedrich Wilh. (16. V. 29)	20. Majewski Juliusz I
8. Galus Kazimierz I	21. Matura Stefan I (niem.)
9. Gazda Edward I	22. Matysek Ludwik I
10. Gondzik Józef I (matem.)	23. Muthwill Antoni I
11. Grzyńska Józef I (niem.)	24. Paczkowski Leon I
12. Henkel Henryk I (matem.)	25. Pająk Zbigniew *
13. Kamiński Seweryn *	

26. Papoń Zygfryd I	30. Swoboda Ludwik I (mat.)
27. Sowa Alojzy (31. I. 29)	31. Scierski Leon I
28. Stachla Oswald I (geogr.)	32. Woźnica Henryk I (mat.)
29. Stalmach Izidor (31. I. 29.)	33. Zając Edward I (pol.)

Niepromowanych 8 uczniów.

Egzamin poprawczy 1 uczeń.

Klasa III b.

1. Bara Emanuel I	17. Nierychło Ryszard I
2. Baron Józef I	18. Niesler Henryk (31. I. 29)
3. Bielak Jan I	19. Patryn Zenon (urlop od półroc. do końca r. szk.)
4. Broda Józef I	20. Piechowicz Marjan I
5. Ciupka Jan I	21. Pieczka Alfons I (j. polski)
6. Dykta Herbert I	22. Pietrek Rudolf I
7. Imiola Wilhelm (31. I. 29)	23. Piradoff-Piradianc Ruben I
8. Itner Henryk I	24. Rozmus Jerzy I (j. polski)
9. Iwanecki Jerzy I (j. polski)	25. Szady Karol I (geografia)
10. Kerékjártó Zdzisław I	26. Ścigała Paweł I
11. Królikowski Rudolf I	27. Ślęczek Ryszard I
12. Kunsdorf Alojzy I	28. Świata Rudolf I (matem.)
13. Łausz Nicefor (29. IV. 29)	29. Urbański Paweł I
14. Loga Karol (22. III. 29)	30. Wanderka Erwin I
15. Maas Franciszek I (mat.)	31. Wolek Zygfryd *
16. Machnik Wilhelm I (mate- matyka)	32. Zmuda Wład. (27. IX. 28)

Promocji nie uzyskało 3 uczniów.

Klasa III c.

1. Baran Tadeusz I (j. niem.)	15. Nawrocki Emil I
2. Brodowski Gleb I	16. Nieroba Walenty I
3. Chrostek Walter I (geogr.)	17. Ogórek Henryk I
4. Figas Paweł I	18. Pająk Alojzy I
5. Janas Edward I (geogr.)	19. Pichura Alfred I
6. Kłose Augustyn I	20. Smolczyk Franciszek I
7. Kościelny Jan I	21. Swoboda Antoni I
8. Krawczyk Stanisław I	22. Szyma Robert I
9. Kulawik Józef I	23. Tkocz Maksymilian I
10. Kulawik Wilhelm I	24. Wasner Franciszek I
11. Macalik Józef I	25. Wilczek Henryk I
12. Morawiec Franciszek I	26. Zakrzewski Ryszard I
13. Mularczyk Alfons I	27. Żymła Jan I
14. Muras Jerzy I (hist.)	

Klasa IV a.

1. Böhm Ryszard I	19. Płaskowicz Eryk I
2. Felix Stanisław I	20. Rozmus Oskar (10. IV. 29)
3. Gadulski Stanisł. (1. X. 28)	21. Rymer Bernard I
4. Grzesik Alfons I (matem.)	22. Sobek Stanisław I
5. Hoszek Ludwik I	23. Stolecki Emil I (j. łaciński)
6. Kos Antoni I	24. Sternadel Jan (11. VI. 29)
7. Kossowicz Jan I	25. Szlapka Ernest I
8. Loga Józef (22. V. 29)	26. Szramek Rudolf I (j. łac.)
9. Łuczka Konrad I	27. Śniechota Józef I (historja)
10. Majewski Zdzisław I (j. łaciński)	28. Tkocz Teodor I (matem.)
11. Major Andrzej I	29. Trzeciak Leon I
12. Maksyś Gerard I (matem.)	30. Werner Erwin I
13. Matuszczyk Jan I (matem.)	31. Werner Herbert I
14. Mazur Zygmunt I (matem.)	32. Wiesiołek Franciszek (13. VI. 1929)
15. Niewiadomski I	33. Wilk Jan I
16. Otto Janusz I (j. łaciński)	34. Wojtczak Józef (24. IV. 29)
17. Palica Józef I (j. łaciński)	35. Woźnica Edward I (j. łac.)
17. Pieczka Alfred I	36. Wencel Herbert I (j. łac.)

Nie uzyskało promocji 10 uczniów.

Klasa IV b.

1. Andrzejewski Edward I	15. Kotlarz Jan I (jęz. łaciński)
2. Badura Herbert I	16. Kuś Ludwik I (matemat.)
3. Besler Edmund I	17. Lorek Jan I
4. Bratkowski Tadeusz (12. VI. 29)	18. Łyska Gotfryd I
5. Cukierman Edward I (j. grecki)	19. Madeja Jerzy (6. XII. 28)
6. Czaplicki Franciszek I (j. łaciński)	20. Małewski Marjan (zmarł 20. XI. 1928)
7. Duszyński Tadeusz (31. I. 29)	21. Malawski Tadeusz I
8. Gajdzik Emil (5. VI. 29)	22. Meisel Wincenty I
9. Górnikiewicz Władysław (10. IV. 29)	23. Michalski Ryszard I (j. gr.)
10. Grzesik Franciszek I	24. Nowrot Jan I
11. Jerzykiewicz Zbigniew I (jęz. grecki)	25. Pałka Augustyn I
12. Kaczmarczyk Wiktor I	26. Plewnia Frydolin (5. VI. 29)
13. Kasperczyk Ewald I (jęz. grecki)	27. Poks Józef I
14. Kędzior Zbigniew (31. I. 29)	28. Rybok Horst I (j. polski)
	29. Ryżewski Władysław I
	30. Sklorz Eryk (17. IV. 29)
	31. Spiel Aleksander I (mat.)
	32. Stephan Leon I
	33. Stephan Wojciech I
	34. Weinkopf Wilhelm I (j. łac.)

Uczniów nieuzdolnionych 16.

Klasa V a.

1. Filak Norbert I	13. Mandrek Wiktor I (j. łac.)
2. Gadlec Tadeusz I	14. Marek Leon I
3. Gierlotka Paweł (31. I. 29)	15. Morawiec Józef (17. IV. 29)
(17. IV. 29)	16. Muras Ernest I (j. polski)
4. Jaskowski Felician I	17. Muras Eryk I
(j. łaciński)	18. Nowicki Zdzisław I
5. Jesionek Jerzy I	19. Pomeranz Herman (4. I. 29)
6. Jeż Ignacy I	20. Stark Witold I
7. Kamski Janusz I (matem.)	21. Wierzbicki Tadeusz I
8. Kania Józef I	22. Wolff Marjan I
9. Klukowski Tad. I (j. łac.)	23. Wróblewski Olgierd I
10. Konieczny J. (14. VI. 29)	24. Żemełka Jan I
11. Kruszczyński Tadeusz	12. Kurzok Helmut I
(17. IV. 29)	

Nie uzyskało promocji 10 uczniów, jednego przeznaczono do egzaminu uzupełniającego po ferjach.

Klasa V b.

1. Albilt Hermann I	15. Macalik Emil I
2. Bałcar Karol I	16. Nawrocki Jan I
3. Bańka Otton I	17. Nowicki Jan I
4. Bednorz Wiktor I	18. Pollok Wilhelm I
5. Broja Konrad I	19. Retka Karol I
6. Burra Frydolin I	20. Rodakowski Tadeusz
7. Cieśla Eugenjusz I	(17. IV. 1929)
8. Ćwieneczek Karol I (hist.)	21. Ryguła Józef I
9. Fichna Artur I	22. Schmidt Mikołaj I
10. Fichna Jerzy I	23. Sołtysik Tomasz I
11. Grund Paweł I	24. Steuer Jan (21. III. 29)
12. Iłski Leszek (11. X. 28)	25. Śniehota Wilhelm I
13. Kościelny Wiktor I	26. Tomala Franciszek I
14. Kraczkla Paweł I	

Promocji nie uzyskało uczniów 3.

Klasa V c.

1. Faska Lotariusz I	11. Niestroj Benedykt I
2. Gabriel Herbert I	12. Ordon Edward I
3. Gaudnik Zygmunt I	13. Piechowicz Stanisław I
4. Kaluża Bernard I (j. grecki)	14. Piechowicz Władysław I
5. Kandora Norbert I (mat.)	15. Piotrowski Czesław I
6. Kirchmer Günter I (j. gr.)	16. Pyka Antoni I (geografia)
7. Kozak Bernard I (j. franc.)	17. Smoczyk Zbislaw (j. franc.)
8. Kubiak Ignacy I	18. Tkocz Józef I
9. Leśnik Antoni *	19. Tyla Jan (matematyka)
10. Miksa Piotr I (j. grecki)	

Nieuzdolnionych 3 uczniów. — Do egzaminu poprawczego 1 uczeń.

Klasa VI a.

1. Bartsch Paweł I	10. Ryżewski Jerzy I
2. Böhm Jan I	11. Strzeżik Henryk (31. I. 29)
3. Bunczek Antoni I (j. grecki)	12. Wiechuła Bolesław I
4. Chrzastowski Roman I	13. Wieczorek Leopold I
5. Fuchs Józef I (j. grecki)	14. Wiśniowski Alfred (31. I. 1929)
6. Kihl Paweł I	15. Wróbel Ryszard I
7. Kwiatkowski Olgierd I	16. Zagała Jan (22. X. 1928)
8. Przybyłowicz Edward (18. V. 1929)	17. Ziółkowski Kazimierz I (jęz. grecki)
9. Rusecki Paweł I (j. grecki)	

Nieuzdolnionych 5.

Klasa VI b.

1. Czakański Henr. I (j. łac.)	12. Piwoń Emanuel I
2. Czarnecki Edward I	13. Sobczyk Michał I (matem.)
3. Jesionek Antoni I	14. Stanoszek Edmund I
4. Koczubik Józef I (j. łac.)	15. Stulla Wilhelm I (j. grecki)
5. Kowalczyk Alfons I	16. Szeja Hubert I (jęz. łac.)
6. Kunderski Erhard I (j. gr.)	17. Szweiger Karol I
7. Lewandowski Alfred I	18. Szymiczek Franciszek I
8. Lisowski Józef I	19. Wilk Piotr I
9. Łukaszek Stanisław I	20. Włodek Zdzisław I (mat.)
10. Łyska Herbert I	21. Wojtczak Wojciech I
11. Meyza Adam I (matem.)	

Nie uzyskało promocji uczniów 2.

Klasa VII a.

1. Bąkowski Alfred I (j. gr.)	12. Paczkowski Hubert I
2. Bomba Henryk I (matem.)	13. Pieczka Paweł I (historja)
3. Brzóska Henryk I (matem.)	14. Polok Teodor I
4. Cygan Józef I	15. Rasp Henryk I (fizyka)
5. Dawidowicz Adam I	16. Rymer Stefan I
6. Grodzicki August I	17. Stark Tadeusz I
7. Jesionek Mieczysław I	18. Ślęczek Antoni I
8. Jolles Zygmunt I	19. Tendera Paweł I
9. Kic Adam I	20. Thiele Henryk I (matem.)
10. Margulies Henryk I	21. Węgrzyk Herbert I (j. pol.)
11. Niedbała Jerzy I	22. Wierzbicki Władysław I

1 uczeń z wynikiem niedostatecznym.

3 uczniów z egzaminem poprawczym.

Klasa VII b.

1. Antes Walter (j. grecki)	13. Kowalski Ryszard I
2. Bańka Jerzy (jęz. łaciński)	14. Magdziorz Henryk I
3. Bednorz Jan (jęz. łaciński)	15. Mędlewski Dyonizy I (fiz.)
4. Bednorz Rudolf (j. łac.)	16. Olszyński Czesław I
5. Brokera Jerzy (jęz. pol.)	17. Orszulok Lech I
6. Czipionka Erwin (j. gr.)	18. Reginek Jerzy (5. III. 29)
7. Dylla Walter I	19. Sidło Wilhelm (17. IV. 29)
8. Dyrda Leon I (matem.)	20. Sitowski Jan I
9. Gajdzik Stanisław I (fiz.)	21. Swoboda Józef I
10. Gwóźdź Emil I	22. Tatarczyk Józef I
11. Hornik Alojzy I	23. Werner Günter I (matem.)
12. Kihl Franciszek I	24. Zweifel Walter I

Nieuzdolnionych 2 uczniów.

Klasa VIII.

1. Bańka Józef I	9. Machnik Wilhelm I
2. Broda Walter I	10. Mazurek Henryk I (mat.)
3. Buchner Witold I	11. Nossol Karol *
4. Himel Jerzy I	12. Osiecki Henryk (8. X. 28)
5. Kamieniecki Mieczysław *	13. Pluta Wilhelm *
6. Klyczka Jan I	14. Warzecha Piotr I
7. Kuźniarski Jan I (matem.)	15. Wojnar Witold I
8. Lipiński Fryderyk I	

Do egzaminu dojrzałości nie dopuszczono 3 uczniów.

Oddział niemiecki:

Klasa I n.

1. Besch Lutz *	8. Kazuch Franciszek I
2. Donnerstag Willy I	9. Knopp Günther (19. IV. 29)
3. Dylla Eberhard I	10. Kraiczy Hans I (rysunki)
4. Fischer Gerh. (19. IV. 29)	11. Künstlinger Harry I
5. Geisenheimer Paweł I	12. Runge Karol Heinz I
6. Hanisch Lothar I (j. pol.)	13. Troitzta Józef I
7. Holdt Werner I	14. Wiedemann Kurt I

1 uczeń nieuzdolniony.

Klasa II n.

1. Brückner Helmut I	7. Halfar Werner I
2. Cwiertnia Jan I (j. polski)	8. Jendryschik Gerhard I
3. Dragon Wilhelm I (j. pol.)	9. Kahlert Franc. I (j. polski)
4. Eisenecker Jan I	10. Lassok Jerzy I
5. Engelberg Józef I	11. Marzoll Heinz I
6. Goroll Fred I (rysunki)	12. Mentel Józef I

13. Moritz Wojciech I	16. Wylezol Karol I
14. Mrozik Otoń I	17. Schiller Hans-Joachim
15. Wiener Walter I	26. III. 29)

3 uczniów nieuzdolnionych.

Klasa III n.

1. Babczyński Antoni I	8. Liebe Jan I
2. Bonk Walter I (rysunki)	9. Lipka Fedor I
3. Czajor Ferdinand I	10. Przibilla Paweł I
4. Gonsior-Klemmer Egon I	11. Rauch Zygfryd (22. II. 29)
5. Grabowski Henryk I	12. Woszczyna Gerhard
6. Kaczmarczyk Alfons	(21. XII. 1928)
(31. I. 1929)	13. Wylezol Jan I
7. Krzoska Leon I	

9 uczniów nieuzdolnionych.

Klasa IV n.

1. Andrzejek Fryderyk	10. Kies Gerhard (13. XII. 29)
(1. VI. 1929)	11. Klimanek Wilh. (17. IV. 29)
2. Berliner Ernest I	12. Lebok Franciszek I
3. Bijok Ernest I	13. Maron Edward I
4. Bodinek Antoni I	14. Menzler Jerzy I
5. Friebe Joachim I	15. Moritz Jan I (jęz. polski)
6. Jahn Fryderyk I (j. grecki)	16. Roczyn Jerzy (8. VI. 29)
7. Janda Jerzy I	17. Werner Kurt I
8. Jüngst Klaus I	18. Wieczorek Hubert I (j. łac.)
9. Kantner Jan (4. III. 29)	

6 uczniów nieuzdolnionych.

1 uczeń przeznaczony do egzaminu poprawczego.

Klasa V n.

1. Bachmann Günter I	6. Posner Leon I (gimn.)
2. Barton Alfred I	7. Schikora Rudolf I
3. Janik Jan I	8. Schmarsoch Hubert I
4. Lagodzki Gerhard I	9. Waniolka Joachim I
5. Nebel Ernest (1. V. 29)	

2 uczniów nieuzdolnionych.

3 uczniów do egzaminu poprawczego.

Klasa VI n.

1. Adamski Willibald I	5. Brückner Heinz I
2. Bachmann Werner I	6. Dattko Józef I
3. Biczysko Gottfried I	7. Foitzik Walter I
4. Boehm Herbert I	8. Jamrozcy Alfred I

9. Josefus Gerhard (31. I. 29)	15. Menzler Erwin I
10. Kasperkowitz Stefan I	16. Sander Martin (18. V. 29)
11. Kneppke Johannes I	17. Sczyrba Herbert I
12. Kubitzka Bertold I	18. Skrobol Rudolf I (j. polski)
13. Lowitsch Rolf I	19. Sladek Herbert I (j. łac.)
14. Matheja Karol I	20. Weidel Jan (6. II. 29)

Nie uzyskało promocji — 7 uczniów.

Do egzaminu poprawczego przeznaczono — 2 uczniów.

Klasa VII n.

1. Bernard Alfred I (j. polski)	10. Kubitzka Günter (14. I. 29)
2. Buchta Oton I	11. Lampart Eryk I (j. grecki)
3. Cohn Lotar I	12. Lewerenz Oton (j. polski)
4. Czerny Jerzy I	13. Makowski Paweł (1. V. 29)
5. Delhaes Horst I	14. Niffka Waldemar (30. I. 29)
6. Eisenecker Erwin I	15. Rak Waldemar I (j. polski)
7. Hylla Oton (21. II. 29)	16. Smolarczyk Gerhard (26. XI. 28)
8. Klotzki Jerzy I	
9. Knappik Trauthold I	

Do egzaminu poprawczego przeznaczono 3 uczniów.

Promocji nie uzyskało 7 uczniów.

Klasa VIII n.

1. Aronade Franciszek I	14. Prinz Walter I
2. Berliner Fryderyk I	15. Reiss Franciszek I
3. Hadamitzky Ernest I	16. Reschka Gerhard I
4. Hoffmann Walter I	17. Sajitz Józef I
5. Janke Winfryd I	18. Schoen Paweł I
6. Kania Erhard I	19. Sedlatschek Franciszek I
7. Klemenz Alfred I	20. Slotosch Walter I
8. Kostka Herbert I	21. Spychalski Szczepan I
9. Kostorz Günter I	22. Starzinski Feliks I
10. Labus Karol I	23. Stawinoga Gerhard I
11. Lisura Wilhelm I	24. Wilk Jan Werner I
12. Meusel Helmut I	25. Żydek Antoni I
13. Moik Jerzy I	

15 uczniów nie dopuszczono do egzaminu dojrzałości.